

”YHDESSÄ TEKEMINEN EI VAADI YHTEISTÄ KIELTÄ”

Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toiminta

Noora Turpeinen

Opinnäytetyö
Elokuu 2010
Sosiaalialan koulutusohjelma
Palveluohjauksen ja sosiaalityön
suuntautumisvaihtoehto
Tampereen ammattikorkeakoulu

TIIVISTELMÄ

Tampereen ammattikorkeakoulu
Sosiaalialan koulutusohjelma
Palveluohjauksen ja sosiaalityön vaihtoehtoiset ammattiopinnot

TURPEINEN, NOORA:
”Yhteinen tekeminen ei vaadi yhteistä kieltä”
Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toiminta

Opinnäytetyö 51 s., liitteet 4 s.
Elokuu 2010

Opinnäytetyössä tutkittiin Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toimintaa, ja sen osallisuutta tamperelaisten murrosikäisten maahanmuuttajapoikien koutumisprosessiin. Tavoitteena oli tuoda esille, miten Kölvi-toiminta vaikuttaa integroitumisprosessiin, ja millainen asema sillä oli Tampereen kaupungin palvelujärjestelmässä.

Tutkimus oli luonteeltaan kvalitatiivinen, ja se pohjautui alan kirjallisuuteen sekä Kölvi-toiminnassa tehtyihin kahdeksaan puolistrukturoituun haastatteluun. Haastateltavat olivat Kölvi-toiminnan isoveljiä, jotka olivat asuneet Suomessa vähintään kaksi vuotta. Haastattelujen analysointimenetelmänä käytettiin aineistolähtöistä sisällönanalyysia.

Tutkimuksessa selvisi, että Kölvi-toiminnalla oli suuri edistävä vaikutus tamperelaisten maahanmuuttajapoikien integroitumisprosessiin. Toiminnan matala kynnyksen ja ruohonjuuritason toimintamuodot edistivät poikien sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan ja sen tukimuodot antoivat toiminnassa mukana oleville pojille mahdollisuuden luoda pysyvän ja kattavan sosiaalisen tukiverkoston. Kölvi-toiminnassa tärkeimmiksi asioiksi koettiin jalkapallo ja muut ihmiset, joiden kanssa pystyi keskustelemaan omista asioistaan.

Johtopäätöksenä voidaan todeta, että Kölvi-toiminta kasvattaa tamperelaisten maahanmuuttajapoikien hyvinvointia, ja ilman toimintaa maahanmuuttajapoikien tilanne voisi Tampereella olla paljon huonompi. Kuitenkin Kölvi-toiminnan resurssit ovat rajalliset, ja tarvetta lisätoiminnalle olisi.

Avainsanat: erityisnuorisotyö, monikulttuurisuus, sukupuolisensitiivisyys, integraatio

ABSTRACT

Tampere University of Applied Sciences
Degree Programme in Social Services
Case Management and Social Work

TURPEINEN, NOORA:
"Doing together does not require a common language"
The supportive boy club K lvi

Bachelor's thesis 51 pages, attachments 4 pages
August 2010

This thesis has studied the supportive boy club K lvi and the ways it affects on the integration process of the adolescent immigrant boys living in Tampere. The aim of this study is to examine how K lvi enhances the boys' abilities to integrate into Finnish society and what its position is in the service system of Tampere.

This study was qualitative, and it was based on literature and eight semi-structured interviews. The interviewed boys were K lvi's big brothers who had been living in Finland for more than two years. Data-based content analysis was used for analyzing the data.

The results of this research show that K lvi has a supportive influence on the immigrant boys' integration process. The easy-to-access nature and the grass-root level of the activities have improved the boys' ability to adjust to Finnish society. K lvi's support methods have provided the immigrant boys with an opportunity to attend these activities for creating wide and stable social support network. According to the interviews' results, the most important characteristics in K lvi have been soccer and other people to communicate with. These people in K lvi were found to be an important aspect because they represented the group of support the boys could communicate with if they had some issues.

In conclusion, it can be stated that the supportive boy club K lvi enhances the wellbeing of the immigrant boys in Tampere and improves the situation by offering different kinds of activities for the boys to improve their skills in coping in Finnish society. Still the resources K lvi has are limited, and the need for more of them exists.

Keywords: special youth work, multiculturalism, gender sensitivity, integration

SISÄLLYS

1 JOHDANTO	5
2 TUTKIMUSKÄSITTEET	7
2.1 Monikulttuurisuus yhteiskunnallisena aspektina	7
2.2 Integraatio lain näkökulmasta	8
2.2.1 Vuoden 1999 kotouttamislaki.....	8
2.2.2 Kotoutuminen ja kotouttaminen – mitä eroa?	10
2.3 Suomen Pakolaisavun määritelmiä maahanmuuttajuudesta	10
2.4 Sukupuolisensitiivisyys monikulttuurisessa poikatyössä.....	13
3 MITÄ ON KÖLVI-TOIMINTA?.....	15
3.1 Ohjausta ja koulunkäynnin tukemista	15
3.2 Harrastustoiminta osana viikkolukkaria.....	19
3.3 Pieni suuri kaksio.....	20
3.4 Vapaaehtoiset mukana tukemassa	21
4 KÖLVI-TOIMINTA OSANA SETTLEMENTTILIITTOA	24
4.1 Settlementiliikkeen rantautuminen Englannista Suomeen	24
4.2 Arvomaailman peilautuminen Settlementiliikkeestä Kølvi-toimintaan.....	25
5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN	27
5.1 Tutkimuskysymyksen muodostuminen	27
5.2 Haastattelut – niiden tekeminen ja analysointi	27
6 EDISTÄÄKÖ KÖLVI-TOIMINTA INTEGROITUMISPROSESSIA?	34
6.1 Suomen kieli osana integroitumista	35
6.2 Sosiaalinen tuki – edistävä vai eristävä tekijä?	36
6.3 Koulutuksen tukeminen	38
6.4 Sukupuolisensitiivisyys Kølvi-toiminnassa	39
6.5 Yhteiskunnallisuuden esilletuominen	40
6.6 Rasismi suomalaisessa yhteiskunnassa.....	40
7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA	42

LÄHTEET

LIITTEET

1 JOHDANTO

Ajatus tähän opinnäytetyöhön lähti toisena opiskeluvuoteni, kun tein harjoittelun Settlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toiminnassa. Selvisi, että paikka ei ollut tehty vielä yhtäkään opinnäytetyötä ja koin, että tämän työn tekeminen osoittaisi Kölvi-toiminnan tarpeellisuuden ja näin olisi osaltaan varmistamassa tämän järjestömaisen toiminnan jatkuvuutta. Kölvi-toiminta kun on toimintamuodoiltaan uniikki, eikä vastaavanlaista maahanmuuttajapoikatyötä löydy muualta Suomesta samankaltaisena.

Kolmikuukautisen harjoitteluni jälkeen jatkoin Kölvi-toiminnassa välillä osaikaisena työntekijänä, ja välillä vapaaehtoisena. Tauon tähän toi viiden kuukauden mittainen vaihto-opiskeluni Kanadassa, jonka jälkeen palasin Kölvi-toimintaan vapaaehtoiseksi. Tämän kolmen vuoden ajan, jonka olen toiminnassa ollut mukana, olen huomannut että Kölvi-toiminta pystyy vaikuttamaan nuorten elämään omaperäisten ja ainutlaatuisten työtapojensa kautta. Tämä oli minulle se seikka, jonka takia jäin toimintaan mukaan. Tämä toiminta on tärkeää. Eikä pelkästään maahanmuuttajapoikille, asiakkaille, vaan myös meille vapaaehtoisille, jotka koemme tulevamme tarpeeseen.

Jotta työni lukeminen olisi helpompaa, tässä Kölvi-toiminta pienessä pähkinänkuoressa:

- Kölvi-poikatyöprojekti käynnistettiin 2002 Raha-automaattiyhdistyksen rahoituksella tukemaan haastavassa tilanteessa olevia poikia. Se toimi projektina viisi vuotta (2002-2006).
- Vuonna 2007 projektista tuli pysyväluonteinen maahanmuuttajapoikia tukeva toimintamalli, ns. KÖLVI-TOIMINTA.
- Kölvi-toiminta kuuluu niihin harvoihin järjestötyömaisiin toimintoihin, jotka keskittyvät nimenomaan maahanmuuttajapoikien hyvinvoinnin lisäämiseen.

(Kianto, 2009, 19.)

Tilastojen mukaan Tampereella asuu noin 7000 ulkomaan kansalaista, jotka ovat lähtöisin noin 125 eri valtiosta. Vielä vuonna 2005, kun ulkomaalaistaustai-

sia oli määrällisesti vähemmän, he edustivat jo 2,9 % Tampereen kokonaisväestöstä. (Tampereen kaupunki, 2010.) Vuonna 2009 Suomessa asui jo kokonaisuudessaan 233 000 ulkomaan kansalaista (Maahanmuuttovirasto). Täytyy vielä ottaa huomioon, että näihin lukemiin eivät sisälly jo Suomen kansalaisuuden saaneet. Maahanmuuttajatyö ja -palvelut alkavat siis olla iso osa sosiaalipalveluita ja lisääntyvän maahanmuuton asettamat haasteet sosiaalityölle on jo huomattu maailmanlaajuisesti.

Lisääntyneen maahanmuuton ja monikulttuurisuuden aiheuttamalta polemiikilta kukaan on tuskin pystynyt välttymään, ja aiheen negatiivisuus on usein tuotu esiin hyvin voimakkaasti, aiheena monikulttuurinen nuorisotyö onkin siis hyvin ajankohtainen. Helsingissä aiheesta on tehty muutamia tutkimuksia (mm. Honkasalo, 2007) mutta pääkaupunkiseudun ulkopuolella monikulttuurinen nuorisotyö ei ole vielä juurikaan saanut jalansijaa. Työssäni haluankin siis tuoda esille myös tällaisen työmuodon tarpeellisuutta laajemmassa mittakaavassa, ehkä mahdollisesti myös osana julkisia palveluita.

Opinnäytetyössäni keskityn tutkimaan Kølvi-toiminnan osallisuutta integroimisprosessissa. Kølvi-toiminta on alun perin perustettu maahanmuuttajapoikien konkreettisesta ja välittömästä tarpeesta ja sen kaltaisena toimintana sen halutaan pysyvänkin.

Työssäni käsittelen Kølvi-toimintaa lähinnä integraatioprosessin osapalaseksi, mutta haluan tuoda myös esille sen arvomaailmaa suhteessa Settlementiliittoon. Keskityn työssäni sekä asiakasnäkökulmaan, että aikuiskasvattajan näkökulmaan, jotta Kølvi-toiminnasta muodostuisi mahdollisimman kokonaisvaltainen kuva.

2 TUTKIMUSKÄSITTEET

Tässä luvussa määrittelen tutkimuksessani käyttämiä käsitteitä, joiden hahmottaminen on olennaista tämän tutkimuksen kannalta. Käsitteet muodostavat samalla teoreettisen viitekehyksen opinnäytetyölleni, ja teemoittavat opinnäytetyön.

2.1 Monikulttuurisuus yhteiskunnallisena aspektina

Honkasalon (2007) mukaan monikulttuurisuus ei varsinaisesti kuvaa sitä asiatiilaa, jossa kulttuurit elävät rinnakkain vaan niitä ryhmien välisiä valtasuhteita, näiden suhteiden sisältöjä ja sitä, miten kulttuurinen pluralismi tulisi ihanteellisessa yhteiskunnassa järjestää (Honkasalo 2007, 11). Kuitenkin yleisesti monikulttuurisuutta käsitellään varsin polaarisesti, joko siihen suhtaudutaan ihannoitena, tavoitetilana johon jokaisen yhteiskunnan pitäisi pyrkiä, tai uhkakuvana, josta pitäisi päästä pois (Pitkänen & Kouki 2002, 107). Ihanteellisesti monikulttuurisuuden tulisi tarkoittaa erilaisuuden hyväksymistä ja arvostamista, tasa-arvoa yksilöiden ja kulttuurien välillä sekä yhteisesti sovittuja pelisääntöjä ja rajoja (Räty 2002, 46).

Nämä harmoniset kuvaukset ja oletukset monikulttuurisuudesta ovat varsinkin Suomessa hyvin yleisiä. Kuitenkin monikulttuurisuus on tärkeää nähdä erityisesti poliittisena ohjelmana ja yhteiskunnan rakenteiden muutoksena (Räty 2002, 47). Tämä on Suomessa tärkeä asia tiedostaa, sillä Suomea on pääasiallisesti rakennettu monokulttuuriseksi yhteiskunnaksi, jossa monikulttuurisuus edustaa hienoa ideologiaa, jonka käytännön toteutus saattaa jäädä pelkästään paperille erilaisiin ohjelmiin ilman varsinaista käytännön toteutusta.

Esimerkiksi Vapaa Liikkuvuus –nimisen verkoston mukaan näkemys monikulttuurisuudesta oli ennen periaate, jonka mukaan maahanmuuttajilla oli oikeus säilyttää oma kulttuurinsa myös uudessa kotimaassaan, kun taas nykyään monikulttuurisuus tarkoittaa lähinnä sen hallintaa (diversity management) eli vierai-

den kulttuurien ja uskontojen näkemistä joko potentiaalisina rikollisuuden ja terrorismin lähteinä, taloudellisina voimavaroina tai esteinä työmarkkinoille sopeutumisessa (Vapaa liikkuvuus –verkosto, 2010). Suomessa näin äärimmäiseen monikulttuurisuuden määrittelyyn ei ole syytä, vaikka harmoninen tasa-arvon kuvaus alkaakin olla melko kaukana todellisuudesta. Näin esimerkiksi Kanadassa, jossa maahantulijoiden pisteytysjärjestelmä otettiin käyttöön vuonna 1967.

2.2 Integraatio lain näkökulmasta

Tässä alaluvussa käsittelen integraatioprosessia lähinnä Suomen lakien asettamien säännöksiä mukaan. Vaikka puhekielessä integraatiolla tarkoitetaan pelkästään kotoutumista, joka lähtee yksilöstä itsestään, integroituminen kuitenkin edellyttää sopeutumista sekä vähemmistöltä että kantaväestöltä (Cantell 2000, 75).

2.2.1 Vuoden 1999 kotouttamislaki

Kotouttamislakia lukemalla voi huomata, että tarve Kølvi-toiminnalle löytyy jo pelkästään lain perusteella. Lakipykälän 7§ *Kotoutumista edistävät ja tukevat toimenpiteet ja palvelut* mukaan kunnan on järjestettävä alaikäisten maahanmuuttajien erityistarpeiden vaatimia toimenpiteitä ja palveluja, erityistä tukea tarvitseville ryhmille järjestettäviä toimenpiteitä ja palveluja sekä muita toimenpiteitä ja palveluja, jotka kannustavat maahanmuuttajaa omatoimisesti hankkimaan yhteiskunnassa tarvittavia tietoja ja taitoja (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta, 1999). Kølvi-toiminta onkin siis nykyisin oikealla paikallaan, Tampereen kaupungin pitkäaikaisten projektien pysyväisrahoituksessa, johon se siirtyi vuonna 2009 Raha-automaattiyhdistyksen A-rahoituksesta.

Kotouttamislain tavoitteena on edistää maahanmuuttajien kotoutumista, tasa-

arvoa ja valinnanvapautta toimenpiteillä, jotka tukevat yhteiskunnassa tarvittavien keskeisten tietojen ja taitojen saavuttamista sekä turvata turvapaikanhakijoiden ja joukkopaon vuoksi tilapäistä suojelua saavien toimeentulo ja huolenpito järjestämällä vastaanotto. Lisäksi kotouttamislain tavoitteena on auttaa ihmiskaupan uhreja. (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta., 1999.)

Laissa todetaan, että jokaisen Suomen kunnan on laadittava kotouttamisohjelma. Ohjelmassa sovitaan, mitä kaikkea voidaan tehdä, jotta maahanmuuttajat kotoutuisivat. Esimerkiksi Tampereen kaupunki jaottelee oman kotouttamisohjelmansa kuuteen eri osaan; lasten ja nuorten kasvun tukemiseen, osaamisen ja elinkeinotoiminnan edistämiseen, sivistyksen ja elämänlaadun edistämiseen, terveyden ja toimintakyvyn ylläpitämiseen, ikäihmisten hyvinvoinnin ylläpitämiseen sekä asumisen ja kaupunkiympäristön kehittämiseen (Tampereen kaupungin kotouttamisohjelma 2010, 2).

Jokainen maahanmuuttaja, joka on asunut Suomessa alle kolme vuotta ja on työtön työnhakija tai on oikeutettu saamaan toimeentulotukea, laatii yksilöllisen kotoutumissuunnitelman työvoimatoimiston ja kunnan kanssa. Kotoutumissuunnitelma on maahanmuuttajan henkilökohtainen suunnitelma toimenpiteistä ja palveluista, jotka edistävät ja tukevat hänen mahdollisuuksiaan hankkia riittävä suomen tai ruotsin kielen taito ja muita yhteiskunnassa ja työelämässä tarvittavia tietoja ja taitoja. Näiden toimenpiteiden ja palveluiden tarkoituksena on myös edistää ja tukea hänen mahdollisuuksiaan osallistua yhteiskunnan toimintaan. (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta., 1999.)

Kun kotoutumissuunnitelma on tehty, maahanmuuttaja voi saada kotoutumistukea. Jos maahanmuuttajalla tai hänen perheellään on riittävästi muita varoja, kotoutumistukea ei makseta, paitsi esimerkiksi koulutuksen tai työharjoittelun aikana. Koulutus voi olla työvoimakoulutusta tai siihen rinnastettavaa, ei tutkintoon johtavaa päätoimista koulutusta. (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta., 1999.)

Pääasialliset viranomaiset maahanmuuttajien kotouttamisessa ovat Maahanmuuttovirasto, työvoimatoimistot, KELA sekä sosiaaliviranomaiset. Osallisina erityisesti kotoutumissuunnitelmissa voivat olla myös erilaiset oppilaitokset.

2.2.2 Kotoutuminen ja kotouttaminen – mitä eroa?

Laki erottelee kotoutumisen ja kotouttamisen toisistaan, vaikka usein ne nipute- taankin samaan kategoriaan nimeltään integraatio. Niillä on kuitenkin huomatta- va ero, ja erityisesti sosiaalialan ammattilaisten olisi tiedostettava eroavaisuus näiden kahden termin välillä.

Kotoutuminen

Kotoutumisella tarkoitetaan maahanmuuttajan yksilöllistä kehitystä tavoitteena osallistua työelämään ja yhteiskunnan toimintaan samalla omaa kieltään ja kult- tuuriaan säilyttäen (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta., 1999). Kotoutumi- sessa siis päätarkoituksena on kehittää yksilöä niin, että hänestä tulee täysival- tainen yhteiskunnan jäsen ja näin hän on mukana rakentamassa suomalaista hyvinvointiyhteiskuntaa.

Kotouttaminen

Kotouttamisella taas tarkoitetaan viranomaisten järjestämiä kotoutumista edis- täviä ja tukevia toimenpiteitä, voimavaroja ja palveluja sekä maahanmuuttajien tarpeiden huomioon ottamista muita yhteiskunnan palveluja ja toimenpiteitä suunniteltaessa ja järjestettäessä (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta., 1999). Tällä hetkellä virallinen kotouttamisjakso on kolmen vuoden pituinen, kuitenkin jaksoa voidaan erityistapauksissa pidentää (Suomen Pakolaisapu, 2010).

2.3 Suomen Pakolaisavun määritelmiä maahanmuuttajuudesta

Maahanmuutto käsitetään yleensä pelkästään maahan saapumiseksi, mutta maahanmuuttoon liittyy myös paljon muita termejä ja asioita, jotka tulisi ottaa huomioon maahanmuutosta puhuttaessa.

Maahanmuuttaja

Suomen Pakolaisavun (2010) mukaan maahanmuuttajilla tarkoitetaan ihmisiä, jotka asettuvat asumaan esimerkiksi Suomeen vuodeksi tai pidemmäksi ajaksi (Pakolaisapu, 2010). Maahanmuuttajia ovat siis niin pakolaiset, turvapaikanhakijat kuin EU:n kansalaisetkin. Kølvi-toiminnasta puhuessani viitataan usein maahanmuuttajajapoikiin, jotka siis eivät koostu pelkästään pakolaisista tai turvapaikanhakijoista, vaan myös esimerkiksi perheenyhdistämisen kautta tulleista pojista. Kaikkia Kølvi-toiminnan asiakkaita ei pysty laittamaan yhden luokan alle, vaan taustat ovat hyvin erilaisia.

Haluan tuoda esille myös termin ”maahanmuuttajanuoret” problematiikan. Nykyisin tällä termillä viitataan lähes kaikkiin ulkomaalaisista koostuviin nuorisoryhmiin, vaikka ulkomaan kansalaisuudesta ei olisi varmuutta. Maahanmuuttajanuoret alkaakin olla entistä enemmän epämääräinen ja irrelevantti kaikenkattavana kategoriana (Harinen ym., 2005, 106). Kuitenkin käytän tätä termiä opinnäytetyössäni, sillä parempaa termiä ei ole suomen kielessä käytössä, ja se on yleispätevyytensä vuoksi helposti hahmotettavissa.

Pakolainen

Pakolaisuus on määritelty Yhdistyneiden kansakuntien Geneven pakolaissopimuksessa vuonna 1951 seuraavanlaisesti:

Pakolainen on henkilö - - jolla on perusteltua aihetta pelätä joutuvansa vainotuksi rodun, uskonnon, kansallisuuden, tiettyyn yhteiskuntaluokkaan kuulumisen tai poliittisen mielipiteen johdosta, eikä voi saada suojelua omassa maassaan tai hän oleskelee kotimaansa ulkopuolella sekä mainitun pelkonsa on haluton tai kykenemätön turvautumaan kotimaansa suojeluun ja tarvitsee siksi sopimuksen mukaista kansainvälistä suojelua. (Räty 2002, 16).

Kuitenkaan harvoin todellisuudessa pystytään noudattamaan tätä jo hieman vanhentunutta pakolaisen määritelmää. Usein ihmiset joutuvat lähtemään kotimaastaan sotatilanteen, nälänhädän tai ympäristöongelmien takia. Tällöin he eivät täytä Geneven sopimuksen pakolaisuuden määritelmää, sillä he eivät ole joutuneet henkilökohtaisen vainon kohteeksi. (Räty 2002, 16.) Geneven pako-

laissopimuksen määritelmä onkin hyvin ongelmallinen, sillä se on Suomea sitova hallituksen allekirjoitettua kyseessä olevan sopimuksen vuonna 1968.

Tämä termi on oleellinen sen vuoksi, että noin 95 % Kölvi-toiminnassa käyvistä pojista on pakolaistaustaisia, mikä luo lisähaasteita toiminnalle ja sen tavoitteille. Pakolaisuudesta saa runsaasti lisää tietoa Pakolaisavusta (www.pakolaisapu.fi).

Kiintiöpakolainen

Kiintiöpakolaisella tarkoitetaan henkilöä, jolla YK:n pakolaisasiain päävaltuutetun UNHCR:n myöntämä pakolaisen asema ja hän saapuu maahan valtion määrittelemän pakolaiskiintiön puitteissa. Kiintiöpakolaiset tulevat usein pakolaisleireiltä. (Pakolaisapu, 2010.)

Turvapaikanhakija

Turvapaikanhakijalla tarkoitetaan henkilöä, joka hakee turvaa vieraasta valtiosta. Hyvin harvalle turvapaikanhakijalle myönnetään YK:n Geneven sopimuksen mukainen pakolaisstatus, joka perustuu henkilökohtaiseen vainoon. Turvapaikka ja oleskelulupa voidaan kuitenkin myöntää suojelutarpeen perusteella. (Pakolaisapu, 2010.)

Ulkomaalainen

Suomessa ulkomaalaisella tarkoitetaan henkilöä, joka ei ole Suomen kansalainen (Pakolaisapu, 2010).

Siirtolainen

Siirtolainen on henkilö, joka muuttaa pysyvästi maasta toiseen. Siirtolaisella tarkoitetaan sekä maahanmuuttajaa että maastamuuttajaa. (Pakolaisapu, 2010.)

2.4 Sukupuolisensitiivisyys monikulttuurisessa poikatyössä

Sukupuolisensitiivisyydellä tarkoitetaan sukupuolinäkökulman huomioon ottamista. Saaren (2010) mukaan sukupuolinäkökulman huomioon ottaminen kaikilla yhteiskunnan tasoilla ja toiminnoissa on todellisen sukupuolten välisen tasa-arvon edellytys. (Saari, 2010.)

Esimerkiksi Setlementtinuorten liitto ry. kertoo sukupuolisensitiivisen työn tavoitteeseen vahvistaa tyttöjen ja poikien identiteettiä, sosiaalisia valmiuksia ja elämänhallintataitoja. Sukupuolisensitiivisellä työllä haetaan tasa-arvoisten mahdollisuuksien luomista nuorille, sekä sukupuolikäsitysten ja -järjestysten kriittistä tunnistamista ja arviointia. (Setlementtinuorten liitto ry., 2010.) Sukupuolisensitiivisen poikatyön määrittelyssä sukupuoli mielletään muuksikin kuin biologiseksi tekijäksi. Se on yhteiskunnallinen ja kulttuurinen konstruktio, jota vasten jokainen poika kasvaessaan joutuu itseään peilaamaan. (Hesan Nuorten Ääni, 2004).

Monikulttuurinen poikatyö sisältää kuitenkin enemmän kuin vain sukupuolisensitiivisyyden määrittelyn. Nuorisotyö on oleellinen osa poikatyön määritelmää, ja sillä tarkoitetaan nuorten oman ajan käyttöön kohdistuvaa aktiivisen kansalaisuuden edistämistä samoin kuin nuorten sosiaalista vahvistamista, nuoren kasvun ja itsenäistymisen tukemista sekä sukupolvien välistä vuorovaikutusta (Nuorisolaki, 2006). Nuorisotyön tarkoituksena ja tavoitteena on sekä liittää nuoria yhteiskuntaan että antaa nuorille mahdollisuuksia persoonallisuuden, yhteiskunnan ja kulttuurin kehittämiseen (Cantell 2000, 89).

Monikulttuurinen nuorisotyö taas on sinänsä monimuotoisempi kokonaisuus, sillä siinä on useampia vaikuttavia ja tiedostettavia asioita. Monikulttuurisuus nuorisotoiminnassa merkitsee yhtäältä toiminnan pitämistä avoimena erilaisille nuorisoryhmille, toisaalta ideologista sitoutumista yhdenvertaisuuteen. Sukupuolisensitiivisyydellä on erityinen paikkansa monikulttuurisessa nuorisotyössä, sillä sukupuolirooleihin ja seksuaalisuuteen liittyvät kysymykset ovat monesti monikulttuurisuuden kaikkein herkimpiä kysymyksiä. (Honkasalo 2007, 12-13.)

Sukupuolisensitiivisyys monikulttuurisessa poikatyössä lyhyesti rajattuna tarkoit-

taa siis sitä, että työssä otetaan erityisesti huomioon niin sukupuoleen kuin kulttuuriinkin liittyvät tekijät, samalla kun vahvistetaan nuoren sosiaalisuutta ja yhteiskunnallisuutta sekä tuetaan nuorta kasvussa ja itsenäistymisessä.

3 MITÄ ON KÖLVI-TOIMINTA?

Tässä luvussa käsittelen Kølvi-toiminnan toimintamuotoja osana siellä tehtävää kokonaisvaltaista nuorisotyötä. Toiminta rakentuu pienemmistä palasista, jotka jokainen palvelevat kokonaisuutta. Kølvi-toiminnan toimintamuodot olen ottanut Kiannon (2009a) Kølvi-toiminnan toimintakertomuksesta vuodelta 2008 (Kianto 2009a, 4).

3.1 Ohjausta ja koulunkäynnin tukemista

Kølvi-toiminnassa ohjausta tapahtuu monella tasolla. Erityisen paljon ohjaus keskittyy koulunkäyntiin ja sen tukemiseen. Käsittelen tässä muutamia toimintamuotoja, jotka liittyvät Kølvi-toiminnassa tapahtuvaan ohjaukseen ja koulunkäynnin tukemiseen.

Läksyapu

Kølvi-toiminnan läksyapu on luultavasti yksi näkyvimmistä avun ja tuen muodoista. Läksyjä tehdään Kølvi-toiminnassa joka päivä, ja mukana ovat auttamassa niin ohjaajat, vapaaehtoiset kuin harjoittelijatkin. Eräs poika totesikin, että aina kun hän toi läksyjä mukanaan, hän sai niihin apua (Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kølvi-toiminnan asiakkaiden haastattelut, 2008). Murrosikäisille pojille on tunnetusti vaikeaa tuoda koulukirjansa vapaa-ajanviettopaikkaan ja pyytää apua läksyjen tekemisessä, ja silti he sen tekevät, tuntematta oloaan sen heikommaksi tai huonommaksi kuin muut. Läksyt ja koulutehtävät kuitenkin ovat olennainen osa koulutusta ja koulutus taas olennainen osa integroitumista suomalaiseseen koulutuspainotteiseen yhteiskuntaan.

Yksilöohjaus

Kølvi-toiminnassa yksilöohjausta tapahtuu niin läksyjen teossa kuin oleskelulupien selvittämisessäkin. Yksilöohjausta pyritään antamaan niin usein kuin mah-

dollista, ja usein jopa ohjaajien ja vapaaehtoisten omalla ajalla. Monesti yksilö-ohjausta tapahtuu myös niin, että aikuiskasvattaja lähtee nuoren mukaan pankkiin tai sosiaalitoimistoon tueksi ja avuksi, mutta myös puolestapuhujaksi. Yksilöohjaus on luonnollinen osa Kølvi-toimintaa joka tulee toiminnassa mukana omalla painollaan. Kiannon (2009a) mukaan yksilökeskustelut saattavat vaihdella aina koulukiusaamisesta ja rasismista vanhan kotimaan herättämiin painajaisiin (Kianto 2009a, 8).

Pienryhmätoiminta

Kølvi-toiminnassa kaikki toiminta tapahtuu usein pienryhmissä, ja tämä tuo ohjaajille ainutlaatuisen mahdollisuuden muodostaa kontakti jokaiseen poikaan yksilöllisesti. Spontaanin pienryhmätoiminnan lisäksi Kølvi-toiminnassa järjestetään myös suunniteltuja pienryhmiä, kuten isovelitoiminnan koulutukset, sekä esimerkiksi vuonna 2008 oli oma pienryhmänsä, joka maalasi graffitin Kølvi-toiminnan monikulttuurisen 2h+k:n seinälle.

Kølvi-toiminnassa kaikki toiminta on hyvin pienimuotoista ja ruohonjuuritason toimintaa, mikä on erittäin suuri rikkaus niin pojille kuin ohjaajille ja vapaaehtoisillekin. Koska toiminta on niin pienimuotoista ja pyrkii toimimaan matalan kynnyksen paikkana, on poikien helppo tulla mukaan toimintaan ilman pelkoa leimaantumisesta.

Kølvi-toiminnan pienryhmiin painottuvassa pienimuotoisessa toiminnassa on siis isot etunsa, kun verrataan esimerkiksi julkisen puolen nuorisotoimintaan, ja nuorisotaloihin. Pitkänen ja Kouki (2002) korostavat, että raju lisäys maahanmuutossa on asettanut uusia vaatimuksia yhteiskunnalle ja viranomaisille vastata pitkäaikaiseen sosiokulttuuriseen ja ekonomiseen integraatioon. (Pitkänen & Kouki 2002, 105.) Tampereella nuorisopalvelut eivät ole reagoineet maahanmuuton lisääntymiseen aivan niin hyvin kuin olisi tarvetta. Tämä näkyy maahanmuuttajanuorten vähäisestä edustuksesta julkisten palvelujen nuorisotoiminnassa. Kølvi-toiminta tulee tarpeeseen matalakynnyksisenä nuorisotalon toimijana. Kulttuurisesti vastaavalle kohtelulle on Suomessa suuri tarve (Pitkänen & Kouki 2002, 115), ja Kølvi-toiminta antaa maahanmuuttajanuorille mahdollisuuden olla mukana nuorisotoiminnassa, jossa he voivat rennosti elää kahden kult-

tuurin välissä, mutta toivottavasti myöhemmin myös kahden kulttuurin edustajana (Kianto 2009a, 4).

Suomen kielen apu

Isoin tekijä integroitumisessa suomalaiseen yhteiskuntaan on kieli. Suomen kielen opetteleminen on olennainen osa maahanmuuttajan integroitumisprosessia, ja tähän Kølvi-toiminta tuo todella ison panostuksen, sillä toimintakielenä on aina suomi.

Suomen kielen oppiminen tapahtuu Kølvi-toiminnassa luonnollisesti ja osana sosiaalista kanssakäymistä. Usein kielen oppiminen tapahtuu myös niin päin, että pojat opettavat ohjaajille ja vapaaehtoisille omaa äidinkieltään, ja näin samalla myös vahvistavat kulttuurista ja kielellistä identiteettiään.

Kølvi-toiminnassa kielen oppimisessa otetaan kuitenkin huomioon, että vaikka pojat puhuisivat vahvaa suomea, se ei silti ole heidän äidinkieltensä. Kølvi-toiminnassa keskitytään opettelemaan sujuvaa puhetaitoa, kieliopin painottamisen sijaan. Rätty (2002) korostaakin sujuvan puhetaidon merkitystä osana sosiaalista kielitaitoa. Hänen mukaansa vieraan kielen puhuminen vaatii luovuutta, eikä kielioppivirheistä saisi puhetilanteissa kovin usein huomauttaa, jottei kynnystä kielen käyttämiseen tulisi. (Rätty 2002, 158–159.) Tämä kynnys tulee suomalaisessa yhteiskunnassa usein vastaan. Monet maahanmuuttajanuoret puhuvat suomalaisille mieluummin huonoa englantia kuin huonoa suomea, sillä huonosta englannista he eivät kuule negatiivista palautetta. Kølvi-toiminnassa tarkoituksena on kuitenkin tarjota kodinomainen ympäristö, jossa kynnystä suomen kielen käyttämiselle ei synny.

Arkiapu

Kølvi-toiminnassa arkiapu tarkoittaa käytännöllisesti katsoen kaikkea, mikä liittyy arjessa tapahtuviin tilanteisiin. Oli se sitten Kelan papereiden täyttämisen auttamista tai tietokoneen käytön opettelua. Arkiavussa tärkeintä on arjen opettelu, kyse voi olla jopa niin yksinkertaisesta asiasta kuin tiskaaminen. Kuten eräs iso-velikin totesi haastattelussaan: ”Voin tulla tänne, jos on joku pieni ongelma, las-

kujen kanssa tai koulussa” (Setlementtinuorten Hämeen piiri., 2008).

Arkiapu tapahtuu Kølvi-toiminnassa matalalla profiililla, usein pojat oppivat suomalaisia tapoja ja käytäntöjä seuraamalla vierestä ja kyselemällä. Arjen opettelusta ei tehdä isoa numeroa. Arjenhallintaa on opeteltu muun muassa Pakolaisavun Kotilo-pelin sekä Marttojen kokkikoulun avulla.

Polutus- eli integraatiopalvelut

Polutus tapahtuu Kølvi-toiminnassa usein niin, että nuori haluaa aloittaa jonkin harrastuksen, tai hän ei tiedä missä on työvoimatoimisto tai koulu, jonne pitäisi mennä. Kølvi-toiminnassa varsinkin harrastustoiminta on iso polutuskohde, jonne poika viedään ensimmäisellä kerralla usein henkilökohtaisesti, joko ohjaajien tai vapaaehtoisten toimesta. Näin poikaa yritetään saada kiinnittymään toimintaan, mikä usein onkin ongelmana juuri harrastustoiminnan ollessa kyseessä.

Polutusta kuitenkin tapahtuu myös julkisiin palveluihin, esimerkiksi työvoimatoimistoon tai Kelaan. Usein pojat eivät edes tiedä, missä kyseinen paikka on, tai mitä siellä pitää tehdä ja minne mennä. Mitä pitää sanoa, tai mistä pitää kysyä. Kølvi-toiminnassa on huomattu, kuinka osa viranomaisista suhtautui nuoriin jäykästi ja tietyin ennako-odotuksin. Poika, joka puhuu ja ymmärtää sujuvaa suomea, joutuu yhtäkkiä kuuntelemaan viranomaistaholta hitaasti ja korostetun artikuloitua puhuttua todella yksinkertaista suomea. Tässä asiassa olisikin tarvetta viranomaistason koulutuksille ja kulttuuriselle kompetenssille. Usein viranomaistaholta odotetaan, että maahanmuuttajanuori alkaa käyttäytyä kuin tavallinen suomalainen nuori. Pitkänen ja Kouki (2002) toteavatkin, että vaikka pluralistinen ideologia on julkisesti tuettua, käytännössä viranomaistahon toimet ovat usein assimiloivia (Pitkänen & Kouki 2002, 115). Kulttuuriselle pluralismille ei juuri anneta tilaa viranomaistaholla, mikä näkyy esimerkiksi suomalaisen yhteiskunnan koulutuspainotteisuudessa, kun tehdään kotoutumissuunnitelmia.

3.2 Harrastustoiminta osana viikkolukkaria

Kiannon (2009a) mukaan maahanmuuttajapoikatyössä mielekkään harrastustoiminnan sisällä ja rinnalla tuetaan arjessa selviämistä kaikissa elämäntilanteissa. Hän korostaa motivoinnin merkitystä osana kokonaisvaltaista nuorisotyötä, sillä hänen mukaansa maahanmuuttajataustaisia poikia voi usein auttaa huomattavasti tehokkaammin piilottamalla todelliset päämäärät ja tarkoitukset muun harrastustoiminnan joukkoon. (Kianto 2009a, 4-5.) Harrastustoiminnalla saadaan mukaan poikia, jotka muuten saattaisivat olla syrjäytymisvaarassa virallisten tukimuotojen korkean hakeutumiskynnyksen takia.

Kölvi-toiminnassa on laadittu viikkolukkari (Liite 3), jonka mukaan viikoittaiset toiminnot menevät. Kuitenkin käytännössä viikkolukkari toimii lähinnä ohjenuorana, jonka avulla erityisesti viranomaiset voivat tutustua Kölvi-toimintaan. Viikoittaiset harrastusmahdollisuudet keskittyvät jalkapalloon, joka onkin Kölvi-toiminnassa hyvin suosittu.

Jalkapallo

Jalkapallo on luultavasti näkyvin osa Kölvi-toimintaa. Alunperin, vuonna 2002, opettajat puhuivat maahanmuuttajapoikien tarpeesta pelata jalkapalloa, mikä Suomessa voi talvella olla hyvin hankalaa. Kölvi-toiminta vastasi tarpeeseen hankkimalla tilat, jalkapallon, ja kaksi ammattitaitoista miesohjaajaa (Kianto 2009a, 5). Tämän jalkapallon pelaamisen avulla nuoret on saatu osallistumaan myös muihin Kölvi-toiminnan toimintamuotoihin, kuten esimerkiksi läksyapuun.

Tällä hetkellä Kölvi-toiminnassa pelataan jalkapalloa aina tiistaisin ja torstaisin, sekä talviöisin Pirkkahallissa perjantai-iltaisoin aina kello kymmeneen saakka. Tälläkin ajankohdalla taka-ajatuksena oli, etteivät pojat menisi viettämään aikaa Tampereen Keskustorille ja hankkiutumaan vaikeuksiin, vaan sen sijaan käyttäisivät ajan johonkin kehittävämpään. Kesäisin jalkapalloa pelataan Sorsapuistossa tai Pyynikin rannalla. Kölvi-toiminnan jalkapallossa tavoitteena on, että kaikki pääsevät pelaamaan iästä ja taidoista huolimatta, ja pelin henki on aina reilu (Kianto 2009a, 5). Vaikka useat pojat nostivat esille haastatteluissa erityisesti jalkapallon Kölvi-toiminnassa, osa jopa tärkeimpänä osana koko toimintaa,

monet kuitenkin huomauttivat ihmisten merkityksestä ja siitä, kuinka Kølvi-toimintaan voi vain tulla ja olla kuin kotonaan (Setlementtinuorten Hämeen piiri., 2008).

Leiri- ja retkitoiminta

Kølvi-toiminnassa retkiä tehdään viikoittain ja kohteena ovat olleet uima- ja keilahallit, biljardisalit, ja muut vapaa-ajan viettoon painottuvat paikat. Mukana on myös yleissivistykseen kuuluvia kohteita kuten museot. Kesäajan toiminnassa on usein suuntana Pyykin ranta, jossa iltapäivä menee piknikin merkeissä.

Pienryhmänä tapahtuvissa retkissä on polutuksen lisäksi etuna se, että pojat tutustuvat toisiinsa ja lähialueisiin. Tärkeää näiden kahden tekijän lisäksi on myös suomen kielen puhuminen ja oppiminen sekä poikien voimaannuttaminen itsenäiseen kaupungissa liikkumiseen. (Kianto 2009a, 9.)

Leiritoiminta sen sijaan painottuu kesiin, jolloin pidennetyn viikonlopun tai jopa viikon mittaiset leirit ovat mahdollisia koulujen ollessa suljettuina. Viime vuosina leirejä on kuitenkin järjestetty vähemmän Kølvi-toiminnan taloudellisen tilanteen vuoksi. Niille pojille, jotka olivat ehtineet olla leireillä mukana, olivat nämä elämykset kuitenkin kullannarvoisia ja säilyivät muistoissa vielä monien vuosien jälkeenkin (Setlementtinuorten Hämeen piiri., 2008).

3.3 Pieni suuri kaksio

Aluksi Kølvi-toimintaa pyöritettiin monissa erilaisissa kaupungilta vuokratuissa tiloissa. Sen jälkeen kun toiminnan pääryhmäksi kohdentuivat maahanmuuttajataustaiset pojat, Kølvi-toiminta vuokrasi Saukkolan Setlementiltä kaksion, josta paikan nimikin muodostui (2h+k). Tämän kaksion lisäksi Kølvi-toiminta on saanut käyttää Saukkolan Setlementin tanssisalia, puutyöverstasta, keramiikkapajaa, sekä urheilusalia. Näiden tilojen lisäksi Kølvi-toiminta sai käyttöönsä huoneen Saukkolan Setlementin pommisuojusta, jonne rakennettiin pojille oma musiikkistudio. Kølvi-toiminta pyrkii toimimaan ”avoin tila” -ajattelun sijaan koko-

naisvaltaisesti parantaakseen toimintaan osallistuvien nuorten elämänlaatua. (Kianto 2009a, 5.)

Kölvi-toiminnan omasta monikulttuurisesta 2h+k:sta on tullut useille pojille toinen koti, jossa he voivat rentoutua, kuunnella musiikkia ja jutella muiden samassa tilanteessa olevien nuorten kanssa. Paikan tunnelmaa lisäävät yhdessä maalattut kaapinovat, yhdessä kasattu sohva, jokaisesta pojasta kertova kaverikansio, sekä koko ajan suurentuva valokuvanäyttely, joka koristaa 2h+k:n seiniä. Kölvi-toiminnassa on tullut tavaksi kätellä jokainen tervehtiessään, jotta jokainen tuntisi olevansa arvostettu ja osa yhteisöä.

3.4 Vapaaehtoiset mukana tukemassa

Kölvi-toiminnassa vapaaehtoiset ovat suuressa roolissa mukana pitämässä toimintaa pystyssä. Toiminnan sisältä löytyy kuitenkin kaksi erilaista vapaaehtoistyön muotoa, isoveljet, sekä suomalaiset vapaaehtoiset.

Kölvi-toiminnan isoveliapu eli vertaistukihenkilötoiminta

Kölvi-toiminnan isoveliapu on ollut toiminnassa Kölvi-toiminnan perustamisesta lähtien, vuodesta 2002. Isovelitoiminta perustuu vertaistuen ajatukseen, eli Suomessa jo pidempään olleet nuoret auttavat maahan äskettäin saapuneita. Isoveljet auttavat ”pikkuveljiä” niin kielen kuin kulttuurinkin kanssa, mutta myös läksyissä ja sopivan harrastustoiminnan löytämisessä. (Kianto 2009a, 6.) Isoveljet toimivat usein apuna myös ohjaajille, toimimalla apuohjaajina niin arjessa kuin isommissakin tapahtumissa. Kiannon (2009a) mukaan isoveljet toimivat näin samalla myös Kölvi-toiminnan vapaaehtoisina, ja vuonna 2008 heitä oli 19 henkeä (Kianto 2009a, 16).

Isoveljille Kölvi-toiminta järjestää kuukausittain koulutustilaisuuksia ja virkistyshetkiä. Koulutuksissa on käsitelty muun muassa sukupuolirooleja Suomessa, kotoutumisen eri vaiheita, rasismia, vuorovaikutustaitojen kehittämistä, itsetuntemuksen kehittämistä (enneagrammi-metodilla), ynnä muita ihmisyyteen ja

kulttuuriin liittyviä teemoja. (Kianto 2009a, 12). Tavoitteena koulutuksissa on auttaa isoveljiä oppimaan lisää itsestään ja näin voimaannuttamalla heitä antaa heille työväliteitä ja voimia auttaa Suomeen myöhemmin tulleita Kölvi-toiminnan nuoria, sekä tietysti itseään. Monet pojat kertoivatkin, että isovelitoiminta on auttanut heitä myös henkilökohtaisesti sosiaalisten taitojen kehittämisessä (Settlementinuorten Hämeen piiri., 2008).

Monet pojat totesivat isovelitoiminnan olevan heille tärkeä sen takia, että hekin olivat saaneet apua kun olivat tulleet Suomeen, ja halusivat siirtää tämän avun eteenpäin. Monet kertoivat, että olivat isoveljinä myös sen takia, että tiesivät kuinka vaikeaa heillä oli alussa tullessaan Suomeen ja halusivat näin auttaa myöhemmin tulleita pääsemään edes vähän helpommalla kuin mitä he. (Settlementinuorten Hämeen piiri., 2008.)

Kölvi-toiminnan suomalaiset vapaaehtoiset

Suurin osa Kölvi-toiminnan suomalaisista vapaaehtoisista on sosiaalialan opiskelijoita. Kianto (2009a) korostaa, että maahanmuuttajataustaisten nuorten kanssa toimivilta vaaditaan melkoisen paljon ammattimaisuutta nuoria kohdattaessa. Kuitenkin vapaaehtoisissa on myös muita kuin sosiaalialan ammattilaisia, joka rikastuttaa kantaväestön arvomaailmoista annettavaa kuvaa. (Kianto 2009a, 6.) Molemmat osapuolet, niin pojat kuin vapaaehtoiset, joutuvat välillä pohtimaan omien arvojensa järkevyyttä yhteisten keskustelujen tuloksena. Toisaalta tämä voitaisiin nähdä suomalaisen yhteiskunnan pienimuotoisena monikulttuuristumisena. Ei kansallisuuksien kirjona, vaan ajatusmallien monimuotoisuutena.

Liitän tähän Kölvi-toiminnan sivuilla listatut vapaaehtoistyön muodot, jotka antavat hyvän kuvan siitä, mitä kaikkea kantaväestöä edustavat vapaaehtoiset voivat tehdä:

- aito kuunteleminen ja kohtaaminen
- suomeksi keskusteleminen
- läksyissä auttaminen
- tulevaisuuden haaveiden kartoittaminen yhdessä pojan kanssa

- suomalaiseen kulttuuriin tutustuttaminen
- Tampereen kaupunkiin tutustuttaminen
- arkiasioissa auttaminen
- harrastusten etsiminen ja niihin ohjaaminen
- viranomaispalveluihin ohjaaminen, esimerkiksi työvoimatoimistoon saattaminen
- pienryhmätoiminnan vetäminen
- tapahtumien järjestäminen
- koulupaikan etsiminen
- kesätöiden/ töiden etsiminen
- asunnon etsiminen
- villasukkien kutominen
- talousasioiden harjoittelu
- auton ostaminen
- ruoan valmistus
- kantaväestön tapakulttuurin avaaminen
- sponsoreiden etsiminen ym.

(Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toiminta, 2010)

Lista on siis melkoisen kattava, ja jokaiselle vapaaehtoiselle löydetään hänelle itselleen sopiva rooli. Toiset auttavat vain läksyjen kanssa muutaman tunnin viikossa, ja toiset käyvät useammin ja tehtävien kirjo on laajempi, aina retkillä mukana olemisesta polutustehtäviin. Kölvi-toiminnassa myös kantaväestöä edustaville vapaaehtoisille järjestetään koulutuksia ja virkistymisiltamia. Vapaaehtoisten tärkeä rooli tuskin jää kenellekään epäselväksi, sillä vapaaehtoisten panos toimintaan koetaan todella merkittäväksi niin ohjaajien kuin poikienkin mielestä.

4 KÖLVI-TOIMINTA OSANA SETTLEMENTTILIITTOA

Tässä luvussa käsittelen Settlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kølvi-toimintaa osana isompaa organisaatiota, Settlementtiliittoa ja sen alasetlementtejä. Vertailen muuan muassa Kølvi-toiminnan arvoja ja toimintatapoja suhteessa Settlementtiliittoon.

Vuonna 1918 perustettu Settlementtiliitto kuvailee itseään sivistys- ja sosiaalityötä tekeväksi elämäntapajärjestöksi, joka muodostuu 36 paikallisesta settlementistä ja kahdeksasta settlementtinuorten piirijärjestöstä (Suomen Settlementtiliitto, 2010). Näistä Kølvi-toiminta kuuluu Settlementtinuorten Hämeen piiriin.

4.1 Settlementtiliikkeen rantautuminen Englannista Suomeen

Settlementtiliikkeen historia alkaa 1800-luvun puolivälistä, kun yliopisto-opiskelijat Englannissa kokivat sosiaalisen ja yhteiskunnallisen herätyksen. Ensimmäinen settlementti nimeltään Toynbee Hall perustettiin 1884 Itä-Lontooseen. (Suomen Settlementtiliitto, 2010.)

Ensimmäiseen settlementtiin asettui asumaan yliopisto-opiskelijoita ja -opettajia jotka halusivat tehdä töitä köyhien parissa. Tämän settlementin toimintaohje kuului seuraavanlaisena:

Se tahtoo valmistaa sivistystilaisuuksia ja virkistyskeinoja sekä lisätä viihtyisyyttä Lontoon ja muiden kaupunkien köyhien kortteleissa. Se tahtoo tutkia köyhien olosuhteita, miettiä ja laatia suunnitelmia, jotka voisivat edistää tämän väestön hyvinvointia. Työ aloitetaan ostamalla tai muulla tavalla hankkimalla talo asumukseksi niille, jotka tahtovat edustaa ihmisystävällistä toimintaa ja sivistystyötä. Työntekijän tulee asettua asumaan köyhien keskuuteen. Se on oppimista yhtä paljon kuin opettamista, saamista yhtä paljon kuin antamista.
(Suomen Settlementtiliitto, 2010.)

Settlementtiliiton (2010) mukaan tämä selittää settlementityön edelleen voimassa olevaa ruohonjuuritason työtappaa. Kristillisyyden ei kuitenkaan ollut mukana

varsinaisen alkuperäisen setlementtityön periaatteissa (kuten ensimmäisestä toimintaohjeesta voi huomata), vaan esimerkiksi Toynbee Hallin periaatteisiin kuului vahva humanistisuus ilman kristinuskon levittämisen tarkoitusta, aivan samalla tavalla kuin Kølvi-toiminnassa tällä hetkellä. Varsinainen kristinuskon levittäminen setlementtityön kautta lähti anglikaanisen kirkon yhteydessä toimineista setlementeistä. Suomeen setlementtiliikkeen tuonut Sigfrid Sirenus tutustui erityisesti tähän haaraan Englannissa ollessaan. (Suomen Setlementtiliitto, 2010.)

Suomen ensimmäinen setlementti perustettiin Helsinkiin 1890 suoraan lontoolaisen mallin mukaan. Kuitenkaan toiminta ei rahoitusongelmien vuoksi ollut pysyvää, vaan lopetettiin jo 1910-luvun alussa. Varsinainen setlementtitoiminta aloitettiin luterilaisen kirkon piirissä 1915, ja olennaisena osana oli kristillisen sanoman levittäminen humanistisen työn ohessa. (Suomen Setlementtiliitto, 2010.)

Setlementtiliike järjestäytyi uudelleen 1941. Tällöin paikalliset toiminnot itsenäistyivät ja levisivät laajemmalle Suomeen. Setlementtiliikkeestä tuli virallisesti Suomen Setlementtiliitto ry vuonna 1983. (Suomen Setlementtiliitto, 2010.)

4.2 Arvomaailman peilautuminen Setlementtiliikkeestä Kølvi-toimintaan

Setlementtiliitto luettelee perusarvoikseen arjen keskellä toimivan lähimmäisenrakkauden, yhteisöllisyyden sekä erilaisten ihmisten välisen yhteistyön (Suomen Setlementtiliitto, 2010). Tällaiset arvot kuvastavat hyvin sitä ruohonjuuritason työtä, jota setlementit tekevät.

Varsinaiset toimintaa ohjaavat arvot Setlementtiliitolla ovat:

- yksilön oikeuksien kunnioittaminen
- erilaisuuden hyväksyminen
- luottamus ihmisen ja hänen yhteisönsä kykyyn ratkaista itsenäisesti omia ongelmiaan
- paikallisuus

- usko henkilökohtaisen ystävyyden ja yhteyden mahdollisuuteen yli kaikkien rajojen
- ihonväristä, sukupuolesta tai kulttuurista riippumaton tasa-arvoisuus
- sitoutuminen heikommassa tilanteessa olevan ihmisen tilanteen parantamiseen

(Suomen Setlementtiliitto, 2010.)

Kölvi-toiminnan arvot pohjautuvat näihin samoihin Setlementtiliiton toiminnan arvoihin painottaen, että tarkoitus on auttaa heikommassa asemassa olevia ihmisiä, ei tekemällä heistä passiivisia tuen vastaanottajia vaan rohkaisemalla heitä auttamaan itse itseään ja yhteisöään (Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toiminta, 2010). Vaikka kristilliset arvot kuuluvatkin suomalaiseen setlementtiliikkeeseen olennaisena osana sen syntyhistoriasta johtuen, Kölvi-toiminnassa tämä kristillisuus näkyy lähimmäisenrakkautena ilman kristillistä julistusta.

Kölvi-toimintaa kuvailevat hyvin suomalaisen setlementtiliikkeen perustehtävät, joissa nämä ihmisläheiset arvot toteutuvat. Perustehtävät ovat yksilön elämänhallinnan edistäminen, elämän kestävän oppimisen mahdollistaminen, ihmisten välisen vuorovaikutuksen ja lähimmäisyyden edistäminen sekä yhteisöllisyyden toteutumista ja yhteiskunnallista vaikuttamista edistävien toimintamuotojen kehittäminen. Setlementtiliike sitoutuu omien sanojensa mukaisesti erityisesti vaikeimmassa tilanteessa olevien ihmisten selviämistä edistävään toimintaan. ”Se on oppimista yhtä paljon kuin opettamista, saamista yhtä paljon kuin antamista.” (Suomen Setlementtiliitto, 2010.) Kölvi-toiminnassa vallitseekin hyvin humaani ja ihmisyyttä arvostava ilmapiiri, jossa jokainen voi tuntea olevansa arvokas.

5 TUTKIMUKSEN TOTEUTTAMINEN

5.1 Tutkimuskysymyksen muodostuminen

Opinnäytetyötäni suunnitellessa aiheen rajausta oli minulle yksi suuri ongelma. Aluksi olisin halunnut rajata työni pelkästään Kølvi-toiminnan sisällä toimivaan Isovelitoimintaan, joka on vertaistukihenkilötoimintaa (tästä lisää kappaleessa 3.4). Kuitenkin tutkimussuunnitelmaseminaarin jälkeen päädyin tutkimaan koko Kølvi-toimintaa ja sitä, mitä se pitää sisällään. Halusin laajentaa tätä teemaa siihen, miten Kølvi-toiminta edistää maahanmuuttajapoikien integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

Tutkimuksen tarkoituksena on siis selvittää, miten Kølvi-toiminnan toimintamuodot edistävät asiakkaina olevien maahanmuuttajapoikien integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

5.2 Haastattelut – niiden tekeminen ja analysointi

Tutkimukseni on laadultaan kvalitatiivinen eli laadullinen tutkimus. Tähän päädyin sen takia, että tämän kaltaista matalan kynnyksen asiakastyötä olisi vaikea tutkia pelkästään teoreettiselta pohjalta. Koin tärkeäksi tuoda esille erityisesti asiakkaiden, poikien, omat kokemukset toiminnasta ja sen merkityksestä heidän elämässään.

Tutkimusmetodinä työssäni käytin sisällönanalyysiä. Sisällönanalyysi voidaan tehdä aineistolähtöisesti, teoriaohjaavasti tai teorialähtöisesti (Tuomi & Sarajärvi 2002, 105). Päädyin analysoimaan aineistoni aineistolähtöisesti, sillä aineistolähtöinen analyysi pyrkii luomaan tutkimusaineistosta teoreettisen kokonaisuuden ilman taustalla vaikuttavaa teoriaa, vaikka onkin analyysitavoista vaikein toteuttaa (Tuomi & Sarajärvi 2002, 97). Analysoin aineistoni luokittelemalla ne kategorioihin, joista muodostin johtopäätökset (Liite 1). Sisällönanalyysissä johtopäätösten tekemisessä tutkija pyrkii ymmärtämään mitä asiat tutkittaville mer-

kitsevät (Tuomi & Sarajärvi 2002, 115).

Tutkimuksessani käytän lähteinä pääasiallisesti Kølvi-toiminnassa vuoden 2008 marraskuussa tehtyjä haastatteluita sekä alan kirjallisuutta. Haastattelumalli oli puolistrukturoitu, päädyin tähän haastattelumalliin sen takia, että vaikka haastateltavat pojat olivatkin asuneet Suomessa jo hieman pidemmän aikaa, kielimuuri on aina yksi huomioonotettava asia tämänkaltaisissa haastatteluissa. Puolistrukturoitu haastattelu antoi heille mahdollisuuden omankaltaisiin vastauksiin ilman suurempaa kielellistä painetta.

Haastatteluosioni teemat keskittyivät pääasiassa Kølvi-toiminnan sisällä olevaan Isovelitoimintaan, jonka avulla vanhemmat ja Suomessa pidempään asuneet pojat voivat auttaa nuorempia kanssaveljiään (Isovelitoiminnasta lisää kappaleessa 3.4). Kuitenkin hyödynsin myös samassa haastattelutilanteessa esitettyjä muita osioita, jotka tekivät Kølvi-toiminnan kaksi muuta ohjaajaa, Roni Khalatyan ja Meri Kianto.

Tutkimus perustuu siis kahdeksaan puolistrukturoituun haastatteluun, jotka tehtiin marraskuussa 2008 sekä alan kirjallisuuteen. Haastattelu jaettiin kolmeen eri osioon, sillä haastatteluihin liitettiin myös Kølvi-toiminnan kahden ohjaajan omat kysymykset. Haastatteluista säilyi tietoteknillisen onnettomuuden vuoksi vain kahdeksan, vaikka haastatteluita tehtiin alun perin 16. Tämä hävikki vaikutti haastattelujen tuloksien yleistettävyyteen myös Kølvi-toiminnan sisällä, joten pelkistä haastatteluista on vaikea vetää yleisiä johtopäätöksiä.

Kolmas osio, minä ja isoveljenä oleminen, oli varsinaisesti minun haastatteluosioni. Haastatteluosiosta sain pääasiallisen aineiston, mutta kuten aiemmin mainittu, sain arvokasta tietoa myös kahdesta ensimmäisestä kysymysosiosta, jotka olivat kahden muun ohjaajan tekemiä. Kokonaisuudessaan haastattelussa oli 18 kysymystä (Liite 2).

Kaikki haastateltavat olivat Kølvi-toiminnan isoveljiä, joista yksi oli juuri aloittanut isovelitoiminnassa. Haastateltavat olivat iältään 17–20-vuotiaita, edustivat seitsemää eri kansallisuutta, olivat asuneet Suomessa vähintään kaksi vuotta sekä puhuivat sujuvaa suomea. Seuraavalla sivulla olevassa taulukossa (Taulukko

1.) olen luetellut haastateltavat, joiden nimet on muutettu hieman suomalaisempaan muotoon, alkuperämaa, sekä ikä (noin). Tämä sen takia, että useimpien poikien ikä on arvioitu heidän tultuaan Suomeen, joten varmaa ikää ei ole tiedossa. Taulukosta jäi puuttumaan oleellinen tieto, eli se, kuinka kauan haastateltavat ovat olleet mukana Kölvi-toiminnassa sekä isovelitoiminnassa. Tästä ei kuitenkaan ole tilastoitua tietoa, enkä saanut enää kaikkia haastateltavia kiinni, joten tämä jäi taulukosta pois.

Taulukko 1.

Haastateltava	Lähtömaa	Ikä
Mauno	Afganistan	n. 20
Kaapo	Afganistan	n. 19
Matti	Somalia	n. 19
Iiro	Venäjä	n. 18
Seppo	Ghana	n. 17
Aku	Irak	n. 18
Ismo	Liberia	n. 20
Valtteri	Kosovo	n. 19

Taulukosta selviää, että kolme haastateltavaa oli Afrikan mantereelta kotoisin, kaksi Euroopasta, ja kolme Aasian mantereelta. Otos siis sinänsä oli melko kattava, vaikka puolet haastatteluista tuhoutuikin opinnäytetyöprosessin alussa. Jos ne olisivat säilyneet, olisin saanut enemmän haastateltavia Afganistanista, josta on myös tällä hetkellä suurin osa Kölvi-toiminnan asiakkaista. Näin haastattelun otos olisi myös enemmän vastannut Kölvi-toiminnan asiakaskunnan rakennetta.

Kuitenkin, vaikka haastatteluista ei suoraan saanutkaan vastausta tutkimuskysymyksiin, sisällönanalyysin jälkeen vastauksista paljastui paljon hiljaista tietoa, jota pystyi lukemaan rivien välistä. Tämä hiljainen tieto osoittautui arvokkaimmaksi tutkimustulokseksi, josta näki kuinka suuri merkitys Kölvi-toiminnalla on näille maahanmuuttajapojille.

5.3 Kølvi-toiminta poikien näkökulmasta

Tässä alaluvussa tuon esille hieman haastatteluiden tuloksia, ja mitä niistä selvisi. Kokoan vastaukset yhteen liitteeseen 1, joka on samalla sisällönanalyysin tulos.

”Jokainen ihminen tarvitsee joskus apua.”

Haastatteluista tuli selkeästi esille molemminpuolisen avun ja tuen saamisen merkittävyys Kølvi-toiminnassa, josta muodostuikin monta osiota sisällönanalyysiin (Liite 1). Jaottelin auttamiseen ja tukeen liittyvät eri osiot, ja niistä muodostuivat osiot *auttamaan pystymisen tärkeys, halu auttaa, konkreettisen ja käytännöllisen avun saamisen tärkeys, ohjaajilta saadun tuen merkittävyys sekä tuen saamisen tuoma apu Kølvi-toiminnassa*. Kaikki haastateltavat kertoivat saaneensa apua aina sitä tarvitessaan, ja tällä tuntui olevan suuri merkitys poikien elämässä, sillä harvemmallalla pojalla oli muita perheen ulkopuolisia aikuisia Kølvi-toiminnan ulkopuolella, joilta kysyä apua askarruttavissa asioissa. Tätä asiaa kysyimme myös haastattelussa ja vain yksi poika sanoi, ettei tarvitse perheen ulkopuolisten aikuisten apua. (Setlementtinuorten Hämeen piiri., 2008.)

Kølvi-toiminta tarjoaa aikuisten antamaa tukea ja apua, mutta myös antaa isoveljille työvälineitä auttaa maahan juuri tulleita poikia itse. Tässä muutamia esimerkkejä haastateltavien antamista vastauksista:

”Auttaminen on mulle tärkeätä koska mullakin oli joskus vaikeuksia tässä Suomessa.”

”Isoveljenä oleminen tarkoittaa sitä, että voi auttaa oikeasti.”

”Isoveljitoiminta on olemassa, koska täällä on paljon niitä jotka ei osaa. Ne ei osaa, ne ei tiedä. Kiva, jos pystyy auttaa.”

”Haluan olla isovelji sen takia, että minua on autettu ja neuvottu ja haluan siirtää ne eteenpäin.”

Haastattelun vastauksista selviää, että halu auttaa ja auttamaan pystyminen ovat isoja asioita isoveljille, jotka ovat itsekin joutuneet painimaan integraatio-prosessin kanssa. Moni poika toi esille sen, että he ovat itsekin saaneet apua Kølvi-toiminnasta ja haluavat siirtää tämän tiedon eteenpäin. Eräs poika jopa sanoi isovelitoimintaa perinteeksi ja jatkamalla tätä perinnettä he voivat jatkaa auttamista. Entiset avuntarvitsijat siirtyvät avunantajiksi ja niin eteenpäin. (Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kølvi-toiminnan asiakkaiden haastattelut, 2008.)

Isovelitoiminta osana Kølvi-toimintaa

Eräs haastateltaville esittämistäni kysymyksistä koski isovelitoiminnan tärkeyttä osana Kølvi-toimintaa. Kuusi haastateltavaa oli sitä mieltä, että isovelitoiminta on ehdottomasti tärkeä osa Kølvi-toimintaa, ja kaksi ei ollut varmoja. Heistä toinen oli juuri aloittanut isovelitoiminnassa, ja kertoi että myöhemmin sen merkitys varmasti korostuu, kunhan hän pääsee sisälle toimintaan. Suurin osa, 75 %, haastateltavista siis koki isovelitoiminnan tärkeäksi osaksi Kølvi-toimintaa ja piti sitä hyödyllisenä toimintamuotona. Isovelitoimintaan liittyvistä vastauksista muodostuivat sisällönanalyysin osiot *isoveljenä olemisen tärkeys* sekä *isovelitoiminnan tärkeys Kølvi-toiminnassa*. Kaksi osiota sen takia, että haastatteluiden vastauksista tuli selvästi esille isoveljenä oleminen erillään isovelitoiminnasta kokonaisuudessaan.

Harrastustoiminta osana sosiaalista tukea

Haastateltavat kertoivat myös jalkapallon tärkeästä roolista Kølvi-toiminnassa. Moni mainitsikin jalkapallon Kølvi-toiminnan parhaaksi asiaksi. Jalkapallosta löytyy lisää kappaleessa 3.2, jossa selitetään jalkapallon pelaamisen historia Kølvi-toiminnassa, mutta kuitenkin olennaisinta on, että pojille jalkapallo antaa mahdollisuuden harrastamiseen ilman kalliita lisenssi- tai kausimaksuja. Jalkapallosta on muodostunut Kølvi-toiminnan suurin vetonaula, jollaisena sen suodaankin pysyvän. Tämän vetonaulan ansioista tamperelaiset maahanmuuttajapoijat ovat hitusen lähempänä sitä apua, jota he mahdollisesti jossain vaiheessa integroitumisprosessiaan tarvitsevat.

Harrastustoiminta Kølvi-toiminnassa kuitenkin pitää sisällään muutakin kuin jalkapalloa. Osa pojista on perustamassa omaa tanssiryhmäänsä, osa pojista pelaa mielellään pingistä urheilusalin takaosassa, sekä Kølvi-toiminnan retkillä usein tutustutaan johonkin erilaiseen harrastukseen, kuten esimerkiksi biljardiin, keilaukseen tai jousiammuntaan. Kølvi-toiminta pyrkii myös poluttamaan poikia erilaisiin harrastuksiin (katso alaluku 3.1). Harrastustoiminnasta muodostui osio *jalkapallon tärkeys osana Kølvi-toimintaa*, ja se tulikin selkeästi esille haastatteluiden vastauksista (Liite 1).

Kølvi-toiminta integroitumisen edistäjänä

Haastatteluissa ilmeni monia asioita, joita voidaan suoranaisesti pitää integroitumisen edistäjinä. Näistä esimerkkeinä olivat suomen kielen oppiminen sekä Kølvi-toiminnan turvallisuus ajanviettopaikkana. Haastatteluissa ilmeni, että monet pojista kokivat Kølvi-toiminnan tilat tärkeäksi ajanviettopaikaksi (katso alaluku 3.3), johon voi vain tulla. Eräs pojista totesi haastattelussaan: ”Kølvisä minulle on tärkeää, että voi tulla juttelemaan muiden kanssa ja jos on ongelmia, niin ei tarvitse yksin ratkaista vaan voi tulla täällä käymään” (Setlementtinuorten Hämeen piiri., 2008). Paikka siis koetaan tärkeäksi sekä avun saamisessa että tavallisena ajanviettopaikkana. Tästä muodostuivat sisällönanalyysin osiot *Kølvi-toiminnan merkittävä rooli ajanviettopaikkana* sekä *ihmisten tärkeys Kølvi-toiminnassa* (Liite 1).

Vaikka kaikki haastateltavat eivät suoraan maininneetkaan suomen kielen oppimisesta, tuli se esille sisällönanalyysissa. Monet isoveljet ovat itse olleet aiemmin mukana Kølvi-toiminnassa vasta Suomeen saapuneina, uusina poikina, jotka ovat opetelleet suomea myös Kølvi-toiminnan avulla. Ja nyt isoveljinä he ovat osaltaan auttamassa suomen kielen oppimista puhumalla itse suomea uusien poikien kanssa, ja luomalla positiivista ja rohkaisevaa ympäristöä suomen kielen oppimiselle. Tästä muodostui sisällönanalyysin osio *Kølvi-toiminnan merkittävä rooli kielen oppimisessa* (Liite 1).

Sisällönanalyysista siis muodostui neliosainen kaavio, jossa edellä mainitut osiot muodostivat ensimmäisen osan, ja niistä koottiin toinen osa, jossa oli neljä

osiota. Nämä neljä osiota ovat *nimeltään avun saamisen ja antamisen merkittävä rooli Kølvi-toiminnassa, isovelitoiminnan merkittävä rooli Kølvi-toiminnassa, sosiaalisen tuen merkittävyys sekä Kølvi-toiminta osana integroitumista*. Nämä neljä osiota yhdistettiin vielä kahdeksi osioksi, nimeltään *Kølvi-toiminnasta saadun avun ja tuen merkittävyys sekä Kølvi-toiminnan merkittävä rooli osana kokonaisvaltaista integraatioprosessia*. Tästä kolmannesta osasta muodostui viimeinen ja ratkaiseva osa, nimeltään *Kølvi-toiminnasta saadun tuen ja avun merkittävyys kokonaisvaltaisessa integraatioprosessissa*. (Liite 1.) Tästä johtopäätösprosessista selviää, että Kølvi-toiminnan toimintamuodot edistävät tehokkaasti tamperelaisten maahanmuuttajapoikien integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan.

6 EDISTÄÄKÖ KÖLVI-TOIMINTA INTEGROITUMISPROSESSIA?

Suomi on työvoimapolitiittisen kysymyksen edessä. Väestön vanhetessa osaan työvoiman saaminen tulee ongelmaksi. (Söderling 2004, 48). Tähän on haettu vastausta työperäisestä maahanmuutosta, sillä pelkästään Pirkanmaalla työvoiman kysyntä kasvaa nykyisestä 200 000 hengestä 220 000 henkeen vuoteen 2020 mennessä (Pirkanmaan maahanmuuttopolitiittinen puiteohjelma, 2008). Työperäisen maahanmuuton lisäämistä on kuitenkin kritisoitu, sillä maahanmuuttajataustaisten työttömyys Suomessa on kolminkertainen kantaväestöön verrattuna. Arvio oli, että vuonna 2005 maahanmuuttajien työttömyys oli 28 % (Pirkanmaan maahanmuuttopolitiittinen ohjelma, 2008). On siis tavallaan epäreilua Suomessa jo oleville maahanmuuttajille, että maahan tuodaan ulkomaista työvoimaa, kun he kärsivät korkeasta työttömyysasteesta ja moni olisi enemmän kuin valmis tekemään töitä saamansa taloudellisen tuen eteen.

Jo maassa olevien maahanmuuttajien integroiminen yhteiskuntaan on siis tärkeää niin taloudellisesti kuin sosiaalisestikin. Maahanmuuttajien työllistyminen ehkäisisi osattomuutta, ja tarve taloudelliselle tuelle ei olisi niin suuri. Työllistymistä pidetään ratkaisevassa avainasemassa integroitumisprosessissa (Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta., 1999). Kotoutumissuunnitelman tekeminen yhteistyössä ensisijaisesti työvoimatoimiston työvoimaneuvojan kanssa.

Jos keskitytään työllistymiseen osana integroitumista, Kölvi-toiminta antaa suuren panoksen asiakkaidensa työllistämiseksi. Poikia pyritään työllistämään kaikki mahdollisin keinoin, aina harjoittelupaikkojen etsimisestä kesätyöhakemusten täyttämiseen. On tehty jopa tutustumisretkiä työvoimatoimistoon.

Kölvi-toiminnan ja muiden tamperelaisten maahanmuuttajatoimijoiden panostuksen jälkeen Tampereen kaupunki saatiin myöntämään kiintiökesätyöpaikat, yhteensä kahdeksan kappaletta, kesälle 2010. Tämä on huomattavaa, vaikkakin pienimuotoista, edistystä kunnallisella puolella. Jopa pienimuotoiset järjestömaiset toimijat voivat vaikuttaa kunnalliseen kehitykseen niin halutessaan.

Kuitenkin integraatiota määriteltäessä on otettava huomioon, että integroitumi-

nen ei muodostu pelkästään koulutuksesta ja työllistymisestä, vaikka näin joissain asiayhteyksissä halutaan painottaa. Kuten olen aiemmin maininnut, integraatio on hyvin kokonaisvaltainen prosessi, johon liittyy niin psyykkisiä, sosiaalisia kuin fyysisiäkin tekijöitä. Seuraavissa alaluvuissa käsittelen integraation eri osa-alueita ja sitä, pystyykö Kölvi-toiminta edesauttamaan integroitumista näillä osa-alueilla.

Kiannon (2009) mukaan Kölvi-toiminta edistää maahanmuuttajataustaisten poikien integroitumista kolmella eri tasolla (Kianto 2009b, 1):

- Rinnalla kulkeminen
  - Kölvi-toiminta tekee kokonaisvaltaista nuorisotyötä, joka tekee työtä maahanmuuttajapoikien ehdoilla.
- Kehittämisen- ja osaamisyksikkö
  - Kölvi-toiminnassa toimintamuotoja on kehitetty alusta asti, ja uusia luodaan mahdollisuuksien mukaan vuosittain. Kölvi-toiminta on kehittänyt toimintamuotonsa maahanmuuttajapoikien tarpeiden mukaisesti ja heitä kuunnellen. Kölvi-toiminta todella tavoittaa kohderyhmänsä, murrosikäiset maahanmuuttajapojat.
- Kansalaisyhteiskunnallinen tiedotus- ja edunvalvontayksikkö
  - Kölvi-toiminta jakaa keräämäänsä tietoa yhteistyöorganisaatioille ja näin edesauttaa kohderyhmänsä hyvinvointia saamalla tämän äänen kuuluviin.

6.1 Suomen kieli osana integroitumista

Settlementtinuoret (2007) listaa yhdeksi maahanmuuttajapoikien sopeutumisen haasteeksi kielen oppimisen (Settlementtinuorten liitto ry. 2007, 49), ja Rädyn (2002) mukaan valtakielen osaaminen on ovi yhteiskuntaan (Räty 2002, 158). Kuitenkin suomen kieli on todettu yhdeksi maailman vaikeimmista, ja erityisesti Kölvi-toiminnan pojat, jotka ovat pääasiallisesti pakolaistaustaisia, ovat harvoin saaneet kattavaa koulutusta kotimaassaan. Joillakin saattaa olla lukiotason tutkinto, kun taas toiset saattavat olla luku- ja kirjoitustaidottomia. Tällä on suuri

vaikutus kielen oppimiseen. Kølvi-toiminnassa lähtökohtana onkin se, että jo-kaista rohkaistaan ja tuetaan suomen kielen oppimisessa ja panostetaan siihen, ettei suomen kielen puhumiseen tulisi kynnystä.

Yleisesti ottaen maahanmuuttajapojat oppivat suomea erityisesti koulussa ja muissa ympäristöissä, joissa he liikkuvat. Kuitenkin suomen kielen oppiminen tuntuu välillä olevan hidasta, ja heikko suomen kielen taito on isoin este työllis-tymiselle. Kølvi-toiminnassa tämä on otettu huomioon, ja suomen kieli on pää-asiallisena käyttökielenä, joten kielen oppiminen tapahtuu ikään kuin osana toi-minnan arkea, ilman että siitä tehdään numeroa ja näin vähennetään kielen op-pimisesta syntyvää sosiaalista painetta.

Suomen kielen oppimisessa Kølvi-toiminta on osoittautunut tehokkaaksi avusta-jaksi, ja monet pojat ovat osoittaneet kiitollisuutensa Kølvi-toiminnalle toimimalla isoveljinä ja auttamalla uudempia poikia sopeutumisen haasteissa. Kølvi-toiminnassa on luotu luonnollinen ja stressitön ympäristö kielen oppimiselle, jossa jokainen poika lähtötasostaan huolimatta pystyy kehittämään kielitaitoaan niin korkealle kuin haluaa ja pystyy. Kuitenkin Kølvi-toiminnan erityispiirteenä on se, että asiakkaat muodostuvat ainoastaan maahanmuuttajapoista, joten useat pojat varsinkin aluksi pitäytyvät omassa kielessään ja keskustelevat samaa kiel-tä puhuvien kanssa. Kuitenkin ajan kanssa suomen kielen taito paranee, ja sa-malla monipuolinenkin keskustelu suomeksi on mahdollista. Varsinkin isoveljille on Kølvi-toiminnassa painotettu, että keskustellessaan vasta Suomeen saapu-neiden poikien kanssa suomi olisi se ensimmäinen kieli, vaikka äidinkieli olisikin sama. Varsinkin nuoremmat pojat usein turvautuvat omaan äidinkieleensä, ja tämä luo lisähaastetta suomen kielen oppimiselle Kølvi-toiminnassa.

6.2 Sosiaalinen tuki – edistävä vai eristävä tekijä?

Kølvi-toiminnassa solmitaan lukuisia ystävyys-suhteita vuosittain. Niitä solmitaan niin vapaaehtoisten kuin poikienkin välillä. Tämän vertaistuen on huomattu ole-van todella merkityksellinen maahanmuuttajapoikien sopeutumiselle. Eräs poika totesi haastatteluissa, että hän on saanut Kølvi-toiminnasta paljon tukea erityi-

sesti uusien ystävien muodossa (Setlementtinuorten Hämeen piiri., 2008).

Vertaistukeen perustuu myös aiemmin esitelty isovelitoiminta, jossa vanhemmat pojat auttavat Suomeen myöhemmin saapuneita. Vanhemmat pojat saavat myös näin mahdollisuuden voimaantumiseen avun antamisen muodossa, tuntee olonsa tarvituiksi. Suomeen juuri saapuneille pojille on tärkeää huomata, että he eivät ole yksin, vaan myös muut ovat käyneet läpi samoja haasteita, ja tuen saamiseen on hyvä mahdollisuus. Monet pojat ovat halukkaita auttamaan maahan myöhemmin saapuneita, sillä heillä on se tieto ja taito, joka auttaa jakamaan haasteiden läpi. Tämä on hyvin voimaannuttava tieto myös Kөлvi-toiminnan ohjaajille ja vapaaehtoisille, joilta keinot saattavat joskus loppua.

Pojat solmivat tukisuhteita muiden maahanmuuttajapoikien lisäksi myös vapaaehtoisiin. Vaikka tukisuhteet ovat enemmän tukihenkilö-tyyppisiä, ne tapahtuvat yleensä vain Kөлvi-toiminnan tiloissa. Monet vapaaehtoiset auttavat pääasiassa läksyjien kanssa, mutta varsinkin ne vapaaehtoiset, jotka pystyvät solmimaan poikiin hieman vahvempia suhteita, luovat entistä vahvemman tukiverkoston yhteiskuntaan sopeutumisen avuksi. Usein pojilla on huomattavia haasteita sopeutua ympäristön ja mahdollisten vanhempien ja suvun ristiriitaisiin odotuksiin, ja Kөлvi-toiminta tarjoaa paikan, jossa tukiverkoston avulla voi hakea omaa paikkaansa näissä odotuksissa ja tulla oman tilanteensa herraksi (Setlementtinuorten liitto ry 2007, 49). Kөлvi-toiminnalla on iso rooli tamperelaisten maahanmuuttajapoikien tukiverkoston luomisessa, sillä usein kunnalliset palvelut mahdollistavat väliinputoamisen, jolloin ihanteellista sopeutumista suomalaiseseen yhteiskuntaan ei tapahdu.

Kuitenkin Kөлvi-toiminta samalla myös koteloittaa tamperelaisten maahanmuuttajapoikien sosiaalisuutta. Toiminnassa on mukana vain maahanmuuttajataustaisia nuoria, joten suhteita suomalaisiin nuoriin ei Kөлvi-toiminnan kautta synny. Tämä on eristävä tekijä, jota on pohdittu myös Kөлvi-toiminnan ohjaajien toimesta. On kuitenkin selkeää, että toiminta edelleen rajataan vain maahanmuuttajanuorille, sillä erityistarpeiden huomioiminen on olennainen osa integroitumista, ja tällainen voisi jäädä kantasuomalaisten nuorten tarpeiden varjoon.

Kөлvi-toiminnan toimintamuodoissa on myös vaarana, että nuori jää riippuvai-

seksi Kölvi-toiminnan tarjoamista palveluista, eikä osaa etsiä paikkaansa julkisiin palveluihin. Tätä on huomattu erityisesti toiminnassa pitkään mukana olleissa nuorissa, jotka ovat tavallaan ”jääneet” Kölvi-toimintaan. Usein tämä kuitenkin keskittyy jalkapallon pelaamiseen, ja ohjaajat myöntävätkin, että välillä on mukava kuulla jo aikuisiksi kasvaneiden ”kölvien” kuulumisia.

Nämä eristävät tekijät ovat kuitenkin pienempi paha siihen verrattuna, miten suuren avun Kölvi-toiminnan tarjoama sosiaalinen verkosto tarjoaa maahanmuuttajapojille. Vertaistuki helpottaa jaksamista integraatioprosessin edetessä, ja Kölvi-toiminnan tukimuodot helpottavat sopeutumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Vaikka Kölvi-toiminta saattaakin rajoittaa asiakkaidensa sosiaalisia kontakteja suomalaisten nuorten kanssa, se ei silti vie nuorilta mahdollisuutta solmia näitä kontakteja itse, Kölvi-toiminnan ulkopuolella.

6.3 Koulutuksen tukeminen

Setlementtinuoret (2007) listaa yhdeksi maahanmuuttajapoikien sopeutumisen haasteeksi kilpailun samoista opiskelu- ja työpaikoista kantaväestön kanssa (Setlementtinuorten liitto ry. 2007, 49). Tämä luo maahanmuuttajanuorille paineita niin koulutuksen kuin kielenkin suhteen.

Ammattikoulutus on yhteiskunnan taholta tunnustettu niin sanotuksi parhaaksi vaihtoehdoksi, sillä useimmille pojille suositellaan ammattikoulutusta. Vaikka ammattitaitoisista ihmisistä on Suomessa työvoimallisesti puutetta, ammatillinen koulutus johtaa maahanmuuttajanuorten kohdalla harvoin suoraan työpaikan saamiseen. Vielä ammattikoulunkin jälkeen kielitaito saattaa olla sillä tasolla, että työpaikan saaminen on hankalaa.

Riippumatta siitä, millä tasolla tai missä koulussa poika opiskelee, läksyihin ja kotitehtäviin tarjotaan Kölvi-toiminnasta apua. Kölvi-toiminnassa pyritään siihen, että pojat itse opiskelevat ja etsivät ratkaisuja ja aikuiskasvattajat ovat tukena ilman että tarjoaisivat valmiita vastauksia. Kölvi-toiminnassa tuetaan opiskelua läksyavun lisäksi myös koulupaikkojen hakemisen muodossa, ja luomalla rau-

hallinen ympäristö, jossa voi syventyä koulutehtäviin ja saada tukea niiden tekemisessä. Itse saatu koulu- tai työpaikka on voimaannuttava tekijä, joka antaa energiaa myös koulun läpi viemiseen. Kölvi-toiminnassa pystytään siis tukemaan opiskelua kokonaisvaltaisesti, johon kunnallisella tasolla ei välttämättä riittäisi resursseja.

6.4 Sukupuolisensitiivisyys Kölvi-toiminnassa

Monet maahanmuuttajapojat joutuvat kasvamaan miehiksi kahden kulttuurin välissä (Setlementtinuorten liitto ry. 2007, 49). Heillä on se kulttuurinen malli, jonka he ovat saaneet miehiltä omassa lähtömaassaan, sekä heillä on malli suomalaisesta miehestä, joka voi olla hyvinkin erilainen heidän kulttuurisesta mallistaan. Kölvi-toiminnassa poikia pyritään tukemaan luomaan omat mallinsa, jotka sopivat pojille itselleen. Lisäksi miespuoliset vapaaehtoiset pyrkivät antamaan vaihtoehtoisia malleja esimerkiksi median luomille esikuville suomalaisesta miehestä.

Kölvi-toiminnan sukupuolisensitiivinen työote pyrkii vahvistamaan poikien omaa kehitystä ja kasvamista miehiksi. Suomessa yleensä vallitsee tietynlainen odotus, millaisia maahanmuuttajapojat ovat ja miten he käyttäytyvät, ja tätä ennakkoluuloa yritetään Kölvi-toiminnassa rikkoa. Näin poikien integroitumista edistetään vahvistamalla heidän itsetuntoaan ja tukemalla omakuvan muodostumista.

Toiminnan puitteissa esiintyy kuitenkin ”pojat ovat poikia”-ajattelutapa, jolla tietynlaiset, usein käytökseen liittyvät kärjistymät selitetään. Vaikka tilanteisiin puututaan ja niistä on aina seuraus, tietynlainen suomalaisen yhteiskunnan normien korostaminen jää keskusteluista puuttumaan. Tämä ei kuitenkaan vaikuta sukupuolisensitiiviseen työotteeseen, vaan on lähinnä sen sivuhaitta. Kahden ohjaajan resurssit eivät välttämättä riitä monen kymmenen kävijän kokonaisvaltaiseen ja huomioonottavaan ohjaamiseen, tämän takia vapaaehtoiset ovat Kölvi-toiminnalle erittäin tärkeitä.

6.5 Yhteiskunnallisuuden esilletuominen

Kölvi-toiminnassa pyritään tukemaan yhteiskunnallista osallisuutta, johon vaikuttavat niin opiskelu, sosiaalinen tukiverkosto, kuin kielitaitokin. Tämä kokonaisvaltainen näkemys yhteiskunnallisuudesta on hyvin tärkeä osa Kölvi-toiminnan ideologiaa, sillä kuten aiemmin mainittu, Kölvi-toiminta pyrkii tekemään kokonaisvaltaista nuorisotyötä ja kasvattamaan vastuuntuntoisia ja itseenäisiä nuoria miehiä, jotka ovat osallisina rakentamassa suomalaista yhteiskuntaa parempaan suuntaan.

Kölvi-toiminnan poikia osallistetaan yhteiskuntaan monin eri tavoin. Hyvä esimerkki tästä on poikien poluttaminen yhteiskunnan eri toimintoihin, esimerkiksi poluttaminen jalkapalloseuroihin, joista voi saada suomalaisia ystäviä ja näin luoda sosiaalista tukiverkostoa myös maahanmuuttajataustaisten ystävien ja yhteisöjen ulkopuolelle. Tällainen yhteiskunnan toimintoihin osallistuminen koetaan Kölvi-toiminnassa tärkeäksi osaksi integraatiota, sillä se luo tietynlaista yhtenäisyyttä kantaväestön kanssa, mikä taas auttaa poikia voimaantumaa ja saamaan lisää luottamusta omaan sopeutumiseensa.

Kölvi-toiminnassa yhteiskunnallisuus tulee esille juuri osallistamisen kautta, jotta toiminnassa mukana olevat asiakkaat huomaisivat suomalaisessa yhteiskunnassa olevat vaikutusmahdollisuudet ja tulisivat näin osaksi itseään koskevaa päätöksentekoprosessia.

6.6 Rasismi suomalaisessa yhteiskunnassa

Suomalaisessa yhteiskunnassa on paljon erityisesti ennakkoluuloja ja muukalaisvihaa, joka usein ilmenee rasisena käytöksenä. Kölvi-toiminnassa mukana olevat pojat ovat kertoneet paljon kokemuksistaan rasismien kohteena olemisesta, mutta myös samalla kertoneet kuinka he suhtautuvat kantasuomalaisiin tai muista maanosista tuleviin ihmisiin. Kölvi-toiminnassa tällainen molempaan suuntaan rasismi pyritään kitkemään pois, myös kunnallisella ja valtakunnallisella tasolla. Kölvi-toiminta on aktiivisesti mukana RASMUS-verkostossa, joka

toimii rasismia ja muukalaisvihaa vastaan, ja on mukana järjestämässä esimerkiksi vuosittaista Rasismin vastaista viikkoa Tampereella, niin kuin myös tänä vuonna (Kianto 2009b, 3). Kølvi-toiminta tekee myös ruohonjuuritason työtä rasismin kitkemiseksi. Viikoittaiset keskustelut 2h+k:n keittiössä käsittelevät usein rasismia ja siihen liittyviä ilmiöitä, ja pojille usein opetetaan vaihtoehtoisia käsittelytapoja rassistisen käytöksen ohittamiseksi.

7 JOHTOPÄÄTÖKSET JA POHDINTA

Opinnäytetyöni tutkimustehtävänä oli selvittää, miten Settlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kølvi-toiminnan toimintamuodot vaikuttavat murrosikäisten maahanmuuttajapoikien integroitumiseen Tampereella ja suomalaisessa yhteiskunnassa yleisesti. Tutkimuksessani käytin aineistona Kølvi-toiminnassa tekemiäni kahdeksaa haastattelua ja alan kirjallisuutta. Tekemäni haastattelut analysoin sisällönanalyysillä (taulukko sisällönanalyysin tuloksista löytyy liitteestä 1), sillä tällainen analyysimenetelmä sopii loistavasti litteroidun aineiston analysoimiseen.

Haastatteluista hukkui prosessin alkupäässä puolet, mutta tulokset näistä kahdeksasta haastattelusta olivat vahvat ja yhdenmukaiset, joten niiden perusteella voi yleistää haastatteluiden tulokset koko Kølvi-toimintaa koskeviksi. Tässä kuitenkin tuli selväksi, että tuloksia ei pysty laajentamaan esimerkiksi koko Tamperetta koskeviksi, ja nämä toimintamuodot toimivat erityisesti (ja ehkä vain) Kølvi-toiminnassa. Tekemistäni haastatteluista selvisi, että Kølvi-toiminnan erilaiset toimintamuodot, erityisesti läksyapu ja isovelitoiminta olivat olleet haastateltaville pojille hyvin merkityksellisiä integroitumisen kannalta. Läksyapu koettiin tärkeäksi sen takia, että sillä oli laaja vaikutus poikien koulumenestykseen ja opiskelumotivaatioon. Isovelitoiminta nousi esille lähinnä sen takia, että haastattelut tehtiin Kølvi-toiminnan omille isoveljille, jonka takia isovelitoiminta oli erityisesti heille merkityksellinen. Kuitenkin haastateltavat toivat esille isovelitoiminnan tärkeyden myös myöhemmin Suomeen saapuneiden poikien kannalta, sillä heille isoveljien tarjoama vertaistuki ja -ohjaus ovat tärkeä apu suomalaiseen kulttuuriin sopeutuessa. Harrastustoiminnasta jalkapallo korostui hyvin vahvasti, ja se onkin ollut yksi Kølvi-toiminnan näkyvimpiä toimintamuotoja.

Kokonaisuudessaan sisällönanalyysistä selvisi, että Kølvi-toiminnasta saadulla tuella ja avulla on merkittävä edistävää vaikutus tamperelaisten maahanmuuttajapoikien kokonaisvaltaiseen integroitumiseen. Yleisesti toiminnan päätarkoituksena on auttaa maahanmuuttajapoikia selviämään läpi integroitumisprosessista ja huomioimaan heidän tarpeensa tämän haastavan prosessin aikana. Kølvi-

toiminta pyrkiikin tekemään kokonaisvaltaista nuorisotyötä keskittymällä maahanmuuttajapoikien hyvinvoinnin lisäämiseen erilaisilla järjestömaisilla, ruohonjuuritasolla toimivilla työmuodoilla. Kølvi-toiminta on kehittänyt tarpeisiin paremmin vastaavia metodeja, joilla pystytään tavoittamaan tämä haastava kohderyhmä. Kølvi-toiminnan toimintamuodot keskittyvät käytännönläheisiin asioihin, kuten kieleen, koulutukseen, harrastustoimintaan ja vertaistukeen. Suomen kielen tehokkaan oppimisen ansioista pojilla on paremmat mahdollisuudet menestyä niin koulu- kuin työelämässäkin.

Kølvi-toiminnan omien tilojen ansioista maahanmuuttajapojilla on paikka, jossa he voivat olla luonnollisesti ja rennosti, ilman sosiaalista painetta kuulua joukkoon. Monikulttuurisesta nuorisotilasta, eli ”2h+k:sta” on muodostunut monille pojille toinen koti, johon he tulevat iloitsemaan edistysaskelista ja puhumaan murheista. Toiminnan puitteissa poikia pyritään poluttamaan laajemmalle yhteiskuntaan ja näin siirtämään heitä pidemmälle integraatioprosessissaan, jolloin Kølvi-toiminnan kaltaiselle paikalle ei ole enää tarvetta. Tavoitteena on siistävälläan pyrkiä tekemään toiminta tarpeettomaksi pidempään Suomessa asuneille pojille. Kokonaisuudessaan Kølvi-toiminnan organisaatiomalli ja sen tarjoamat palvelut ovat liitteessä neljä (Liite 4).

Kølvi-toiminnan asiakkaat tulevat hyvin erilaisista taustoista, kuitenkin suurimman osan ollessa pakolaistaustaisia. Kølvi-toiminnan toimintamuodot mahdollistavat pienimuotoisen ja huomaamattoman auttamisen, jolla on kuitenkin suuri vaikutus poikien elämään. Usein erityisesti pakolaistaustaisilla pojilla on jäänyt menneisyydestään traumoja, jotka vaikuttavat heidän arkielämäänsä. Kølvi-toiminnan tarjoama huomaamaton apu on hyvin tärkeää, sillä se ei vaikuta ihmisen omakuvaan eikä saa häntä tuntemaan itseään huonommaksi kuin muut, sekä antaa mahdollisuuden voimaannuttavaan omakuvan rakentamiseen muun sopeutumisen ohessa.

Kølvi-toiminta siis keskittyy käytännönläheisiin metodeihin ja motivointiin tukiesaan maahanmuuttajapoikien integroitumista. Toimintamallina Kølvi-toiminta on uniikki, ja kuten olen työssäni todistanut, se on osoittautunut tehokkaaksi keinoksi edistää maahanmuuttajapoikien integroitumista suomalaiseen yhteiskuntaan. Tämä on huomattu jopa Tampereen kaupungilla, sillä Kølvi-toiminnan ra-

hoitus siirtyi Raha-automaatti-yhdistykseltä Tampereen kaupungin projektien pysyvärahoitukseen vuonna 2009. Toivon mukaan tämä vahvistaa Kölvi-toiminnan roolia Tampereen palvelujärjestelmässä.

Loppujen lopuksi, kaikkien opinnäytetyöprosessissa tapahtuneiden muutoksien jälkeen, työ kuvaa mielestäni Kölvi-toimintaa kattavasti ja monipuolisesti. Varsinaista tutkimuksellisuutta ei työstä ehkä löydy niin paljoa kuin olisin halunnut, mutta en tiedä olisiko se tämän aiheen kanssa ollutkaan varsinaisesti tarpeellistakaan. Työ kuitenkin palvelee tarkoitustaan, eli kertoo miten Kölvi-toiminta pysyy toiminnallaan edesauttamaan tamperelaisten maahanmuuttajapoikien integroitumisprosessia. Alkuvaikeuksien takia tekemäni haastattelut jäivät hieman kirjallisuuden varjoon, mutta sain niistä kuitenkin lopussa esille tarvittavia teemoja ja tietoja, jotta pystyin selvittämään Kölvi-toiminnan tarpeellisuuden osana integroitumisprosessia.

Käyttämäni lähdekirjallisuus keskittyi pääasiallisesti oppaisiin ja Kölvi-toiminnan omiin teksteihin, eikä niinkään julkaistuihin tutkimustuloksiin. Työssäni myös näkyvät selkeästi pohjakirjallisuuden antamat teemat, jotka hieman vaikuttavat tekstin kulkuun. Käyttämäni lähdekirjallisuus muutamia teoksia lukuun ottamatta perustui käytännön esimerkkeihin ja käytännöstä opittuihin asioihin, jonka koin pelkästään hyväksi asiaksi, sillä Kölvi-toiminta itsessäänkin keskittyy ruohonjuuritason asioihin, joilla yhdessä on kokonaisvaltaisempi tavoite. Jo julkaistuja tutkimustuloksia olisi mielestäni ollut hankala yhdistää Kölvi-toiminnan kaltaiseen ainutkertaiseen toimintamalliin, joka ei perustu pelkästään monikulttuurisuuteen tai nuorisotyön perusideaan, vaan moneen erilaiseen teemaan, jotka yhdistetään toiminnan puitteissa. Tämän takia pysyttelin pääasiassa muussa kuin tutkimuskirjallisuudessa, jotta olisin itsekin saanut pidettyä avarakatseisuuteni työn edetessä.

Olen kuitenkin tyytyväinen työhöni, vaikka aiheesta ja sen teemoista olisikin voinut saada paljon enemmän irti. Toivottavasti työni voi palvella jatkotutkimuksia teoriakehyksenä tai jonkinlaisena inspiraationa viedä tällaisten uniikkien järjestömaisten toimintamallien tutkimista pidemmälle. Itse olisin toivonut voivani laajentaa teemoja hieman, esimerkiksi tuoda sukupuolisensitiivisyyttä laajemmin esille Kölvi-toiminnan sisällä, mutta koska se ei ollut tutkimustehtävänäni,

oli parempi jättää se hieman sivuun. Kölvi-toiminta kuitenkin on moniulotteinen kokonaisuus, jossa riittäisi tutkimista ja selvittämistä. Toiminta itsessään on jo vakiintunutta, mutta kaipaa kehittämistä varsinkin, jos toimintaa aletaan laajentaa. Pienenä yksikkönä tällaiset pienimuotoiset toimintamuodot toimivat hyvin, mutta jos asiakasmäärä nousee vielä entisestään, ainakin uusien työntekijöiden ja isompien tilojen hankkiminen tulisi ajankohtaiseksi. Tilanne ei kuitenkaan tällä hetkellä näytä menevän siihen suuntaan, vaan kun uusia poikia tulee mukaan toimintaan, alkavat vanhemmat pojat jo ”kasvaa yli Kölvi-toiminnasta”. Kölvi-toiminnassa kuitenkin pyritään päivittämään toimintatapoja jatkuvasti, ja vanhoihin kaavoihin kangistumista vältellään parhaan mukaan. Uusia suunnitelmia toiminnan kehittämiseksi on jatkuvasti, joidenkin suunnitelmien toteutuessa ja joidenkin ei.

Kölvi-toiminta on erittäin toimiva kokonaisuus sellaisenaan, ja toivon, että se säilyttää paikkansa Tampereen palvelujärjestelmässä ja erilaisten maahanmuuttajatoimijoiden yhteistyökumppanina. Tamperelaisille maahanmuuttajapojille se on turvasatama, jota heiltä ei saisi viedä pois.

LÄHTEET

- Cantell, M. 2000. Monikulttuurisen nuorisotyön käsikirja. Helsinki: Allianssi, LK-kirjat.
- Harinen, P., Suurpää, L., Hoikkala, T., Hautaniemi, P., Perho, S., Keskiä, A-M., Kuure, T., Künnapuu, K. 2005. Membership Contests. Encountering Immigrant Youth in Finland. *Journal of Youth Studies* 8 (3), 281-296.
- Hesan nuorten ääni. 2004. Sukupuolisensitiivinen poikatyö. Luettu 15.02.2010. <http://nk.hel.fi/hna/nuorisotyopoikatyo.php>
- Honkasalo, V. 2007. Monikulttuurinen nuorisotyö helsinkiläisillä nuorisotaloilla. Tutkimuksia 2007. Helsinki: Helsingin kaupungin tietokeskus.
- Kianto, M. 2009a. Kölvin toimintakertomus 2008. Setlementtinuorten Hämeen piiri ry, Kölvi-toiminta. Tampere.
- Kianto, M. 2009b. Kölvi-toiminnan toimintasuunnitelma 2010. Setlementtinuorten Hämeen piiri ry, Kölvi-toiminta. Tampere.
- Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toiminnan asiakkaiden haastattelut 1. 2008. Haastattelu 28.11.2008. Haastattelijat Kianto M., Khalatyan, R., Turpeinen, N. Litteroitu. Monikulttuurinen 2h+k. Tampere.
- Setlementtinuorten liitto ry. 2007. Fredi. Pojat, tasa-arvo ja ihmisoikeudet. Opetusmateriaali. Luettu 16.02.2010. http://www.setlementtinuoret.fi/files/5/fredi_julkaisu.pdf
- Laki maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta 9.4.1999/493.
- Nuorisolaki 27.1.2006/72.
- Pirkanmaan maahanmuuttopoliittinen puiteohjelma. 2008. Pirkanmaan liiton julkaisu. B 109. Tampere.
- Pitkänen, P., Kouki, S. 2002. Meeting foreign cultures. A survey of the attitudes of Finnish authorities towards immigrants and immigration. *Journal of Ethnic and Migration Studies* 28 (1), 103-118.
- Räty, M. 2002. Maahanmuuttaja asiakkaana. Helsinki: Tammi.
- Saari, M. Tasa-arvon valtavirtaistamisen perussanasto. Luettu 23.02.2010. <http://www.eurofem.net/valtavirtaan/sanasto.html>
- Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toiminta. 2010. Luettu 17.02.2010. <http://www.kolvi.fi/>
- Setlementtinuorten liitto ry. 2010. Sukupuolisensitiivinen työ. Luettu 23.02.2010. <http://www.setlementtinuoret.fi/index.phtml?s=36>

Sisäasiainministeriö. 2010. Sanasto ja tilastotietoja. Luettu 20.06.2010.
<http://www.intermin.fi/intermin/home.nsf/pages/0BA8FB29A87335EAC225767E00495CCD?opendocument>

Suomen Pakolaisapu. 2010. Termit tutuiksi. Luettu 23.02.2010.
http://pakolaisapu.fi/faq/termit_tutuiksi

Suomen Setlementtiliitto. 2010. Luettu 22.02.2010. <http://www.setlementti.fi/>

Suomessa asuvat ulkomaalaiset 31.12.2009. 2010. Ulkomaalaisviraston julkaisuja. Luettu 17.02.2010
<http://www.migri.fi/>

Söderling, I. 2004. Finland in Sweden's footsteps. Differences and similarities in immigration and integration policies. Teoksessa Kärki, K. (toim.) Power and Control. Perspectives on integration and multiculturalism in Europe. Helsinki: The Family Federation of Finland. Turku: University of Turku. Tampere: Tammerpaino.

Tampereen kaupungin kotouttamisohjelma. Tampere: Tampereen kaupunki. Luettu 17.02.2010.
<http://www.tampere.fi/tiedostot/5IVOKGWEh/koto-ohjelma.pdf>

Tuomi, J., Sarajärvi, A. 2002. Laadullinen tutkimus ja sisällönanalyysi. Jyväskylä: Gummerus Kirjapaino Oy.

Vapaa liikkuvuus –verkosto. 2010. Maahanmuuttopoliittinen sanakirja. Luettu 20.06.2010.
http://vapaaliikkuvuus.net/index.php?option=com_content&task=view&id=18&Itemid=34

Liite 1

Sisällönanalyysissä muodostuneet kategoriat vasemmalta oikealle.

Auttamaan pystymisen tärkeys	Avun saamisen ja antamisen merkittävä rooli Kөлvi-toiminnassa	Kөлvi-toiminnasta saadun kokonaisvaltaisen tuen ja avun merkittävyys	Kөлvi-toiminnasta saadun tuen ja avun merkittävyys kokonaisvaltaisessa integraatioprosessissa
Halu auttaa			
Konkreettisen, käytännöllisen avun saamisen tärkeys			
Ohjaajilta saadun tuen merkittävä rooli			
Tuen saamisen tuoma apu Kөлvi-toiminnassa	Isovelitoiminnan merkittävä rooli Kөлvi-toiminnassa		
Isoveljenä olemisen tärkeys			
Isovelitoiminnan tärkeys Kөлvi-toiminnassa	Sosiaalisen tuen merkittävyys	Kөлvi-toiminnan merkittävä rooli osana kokonaisvaltaista integraatioprosessia	
Jalkapallon tärkeys osana Kөлvi-toimintaa			
Ihmisten tärkeys Kөлvi-toiminnassa			
Kөлvi-toiminnan merkittävä rooli ajanviettopaikkana	Kөлvi-toiminta osana intgroitumista		
Kөлvi-toiminnan merkittävä rooli kielen oppimisessa			

LIITE 2

Haastattelujen kysymykset 28.11.2008

ENSIMMÄINEN OSIO: Minä ja maailma

1. Mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä oman perheen ja koulun jälkeen? Miksi?
/Mitkä asiat ovat sinulle tärkeitä koulun jälkeen? Miksi?
2. Onko koulun ja perheen ulkopuolella muita aikuisia, joita tarvitset opiskeluun tai muihin tehtäviin?
3. Onko väliä saatko paljon ystäviä vai vain muutaman?
4. Ovatko ystävät sinulle tärkeitä? Miksi?
5. Onko sinulla harrastusta? Jos on, niin miksi se on tärkeä sinulle?

TOINEN OSIO: Minä ja muut

6. Mitä erilaisuus tarkoittaa sinulle?
7. Mitä tasavertaisuus tarkoittaa sinulle?

Kolmas osio, joka keskittyi erityisesti opinnäytetyön teemoihin:

KOLMAS OSIO: Minä ja isoveljenä oleminen

8. Oliko sinulla vaikeaa sen jälkeen kun tulit Suomeen?
  - Mistä sait apua?
  - Miten selvisit?
9. Onko muiden auttaminen sinulle tärkeää? Miksi?
10. Miksi haluaisit olla Kölvin isovelji?
11. Mitä isoveljenä toimiminen merkitsee sinulle?
12. Mikä sinulle on tärkeää Kölvi-toiminnassa? Miksi?

LIITE 3

Kölvi-toiminnan viikkolukkari

Kevät 2010

Maanantai	Tiistai	Keskiviikko	Torstai	Perjantai
<p>Vanhempien päiväklubi 14 - 16 Poikien vanhemmat voivat tulla kahville ja juttelemaan.</p> <p>Musiikkistudio 15 - 17/20 OPETTAJA MUSIIKKISTUDIOSSA 17-20! Osta studiokortti 30€/vuosi. (Kysy Ronilta)</p> <p>ISOVELIkoulutus 16.30 - 20.30 <i>Maanantaisin 25.1., 1.2., 8.3., 15.3., 12.4. ja 19.4.</i> Koulutetaan Kölvän vertaistukihenkilöitä.</p>	<p>TUTUSTU MEIHIN 11.00 - 13.00 <i>Ryhmille. Ilmoitathan tulostasi etukäteen.</i></p> <p>KÖLVI-apu 15.00 - 20.00 - jutellaan suomeksi - autetaan läksyissä ja muissa arkiasioissa - saadaan uusia ystäviä</p> <p>JALKAPALLO JA PINGIS 16.00 - 17.15</p> <p>Musiikkistudio 18 - 19 KITARAKURSSI (Ahjolan musiikkikerho yli 10-vuotiaille) 50€/syyslukukausi (kysy Ronilta)</p>	<p>Yksilökeskustelut 10 - 14 Varaa aika. Vapaasta sovittava koulun kanssa.</p> <p>POIKIEN OMA PIENRYHMÄPÄIVÄ 16 - 19.30 -tehdään ruokaa -tutustutaan toimintaan -käydään retkillä</p> <p>TEEMARYHMÄT 16 - 19.30 Tarvittaessa perustetaan suljettuja pienryhmiä erilaisten teemojen ympärille.</p> <p>Musiikkistudio 17 - 18 RUMPUKURSSI (Ahjolan musiikkikerho yli 10-vuotiaille) 50€/syyslukukausi (kysy Ronilta)</p>	<p>Musiikkistudio 15 - 20 Osta studiokortti 30€/vuosi (Kysy Ronilta)</p> <p>KEITTIÖKESKUSTELU 15.00 - 17.00 Keskustellaan erilaisista asioista suomeksi</p> <p>KÖLVI-apu ja TORSTAITEEMAT 15.00 - 20.00 -jutellaan suomeksi -autetaan läksyissä ja muissa arkiasioissa -saadaan uusia ystäviä</p> <p>Teematorstaisin mielenkiintoisia vierailijoita!</p> <p>PINGIS 16 - 19</p> <p>JALKAPALLO 16 - 17.30</p>	<p>POIKIEN OPINNÄYTETÖIDEN OHJAUS 10 - 13 Tuetaan poikia opinnäytetöiden ja muiden suurempien töiden tekemisessä. (Kysy Elinalta)</p> <p>Aikuisvapaehtoisten soittoaika 13 - 15 Kölvän aikuiset vapaaehtoiset voivat soittaa ja jutella mieltä askarruttavista asioista.</p> <p>Musiikkistudio 15 - 20 Osta studiokortti 30€/vuosi. (Kysy Ronilta)</p> <p>YÖFUTIS 2010 20.30 - 22 Pirkkahallin D-halli Yöfutis: 1.1.-22.1/19.2.-5.3./26.3.-9.4. Alle 16-vuotias: Muistathan pyytää isältä ja äidiltä luvan!</p>

HUOM! Apua läksyissä voit pyytää kaikkina päivinä ohjaajilta

Kölvi-toiminta: Maahanmuuttajapoikien (12–23-v.) tukitoiminta			
<p>Kölvi-toiminnan PLUSPALVELUT Setlementtinuorten Hämeen piiri ry:n Kölvi-toiminta tukee maahamme murrosikäisinä muuttaneita poikia, jotta heistä kasvaa hyvällä itsetunnolla varustettuja nuoria miehiä. Kölvi-toiminta tarjoaa ennaltaehkäiseviä pluspalveluita, jotta nämä pojat saisivat todella tasa-arvoiset mahdollisuudet pärjätä tässä yhteiskunnassa. Näiden paljon kokeneiden poikien on opittava kieli ja kouluttauduttava ammattiin suhteettoman nopeassa ajassa aivan uudessa kulttuuriympäristössä.</p>	<p>Yksilölähtöiset pluspalvelut:</p> <p>Läksyapu Arkiapu Yksilökeskustelut Kieliapu Polutuspalvelut</p>	<p>Ryhmälähtöiset pluspalvelut:</p> <p>Pienryhmätoiminta Keskusteluryhmät Harrasteryhmät Retket/leirit Tapahtumat</p>	<p>Vapaaehtoistoiminta</p> <p>1) Isovelitoiminta eli vertaistukihenkilötoiminta 2) Aikuiset vapaaehtoiset</p>
<p>Yhteistyökumppanit:</p> <p>Tampereen kaupunki Ulkomaalaistoimisto Koulut Maahanmuuttaja-asiakastyötä tekevät tahot ja projektit Piirin setlementit</p>	<p>Yhteistyöryhmät:</p> <p>1) Ohjausryhmä/ emo-organisaation hallitus: piirin setlementeistä muodostettu 2) Kumppanuushankeryhmä: maahanmuuttajatyön asiantuntijatahoista muodostettu 3) Rasmus-verkosto: maahanmuuttajatyötä tekevästä tahoista muodostettu rasismivastainen verkosto 4) THL:n valtakunnallinen maahanmuuttajatyön asiantuntijaryhmä</p>	<p>Yhteistyömuodot:</p> <p>1) Tietotaito 2) Työntekijäyhteistyö; esim. yhteistyö Ulkomaalaistoimiston perhetyöntekijöiden ja tulkkien kanssa 3) Taloudellinen yhteistyö; Vuoden 2009 alusta Tampereen kaupunki otti Kölvi-toiminnan kaupungin pysyvästi rahoitettavien järjestötoimintojen joukkoon.</p>	
<p>Pakolaispoikien tukitoiminnan arvopohja Vertaistuki antaa voimia vaikeissa elämän tilanteissa; usko yhteisön ja yksilön kykyyn itse auttaa itseään Integrointi täysivaltaiseksi kansalaiseksi suomalaiseen yhteiskuntaan; hyvä itsetunto ja realistiset edellytykset kotoutua</p>			
<p>Kölvi-toiminnan kävijämäärät: Vakituksia viikkokävijöitä n. 40–70. Kävijäkerrat riippuen kauden tarjonnasta 60–180 käyntikertaa viikossa. Kaikkiin toimintoihin ei haeta suuria osallistujamääriä; yksilö- ja pienryhmätoiminnassa poikaan saadaan henkilökohtaisempi ja syvempi suhde, jolloin monissa tilanteissa tukeminen on helpompaa.</p>			